

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL BİLİMLER ANASANAT DALI**

**ZARALI HALİL SÖYLER'İN HAYATI VE ESERLERİNİN
İNCELENMESİ**

Muhammed GÖKSU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Doç. Dr. Sertan DEMİR

OCAK - 2023

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ZARALI HALİL SÖYLER'İN HAYATI VE ESERLERİNİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Muhammed GÖKSU

**Enstitü Anasanat Dalı : Temel Bilimler
Enstitü Sanat Dalı : Müzik Bilimleri**

“Bu tez 31/01/2023 tarihinde online olarak savunulmuş olup aşağıdaki isimleri bulunan jüri üyeleri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI
Prof. Dr. Nilgün SAZAK	Başarılı
Doç. Dr. Mahir MAK	Başarılı
Doç. Dr. Kutup Ata TUNCER	Başarılı

ETİK BEYAN FORMU

Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve Etik Kurul Onayı gerektiği takdirde onay belgesini aldığımı beyan ederim.

Etik kurul onay belgesine ihtiyaç var mıdır?

Evet ☐

Hayır ☒

(Etik Kurul izni gerektiren araştırmalar aşağıdaki gibidir:

- Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen her türlü araştırmalar,
- İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,
- Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmalar.)

Muhammed GÖKSU

31/01/2023

ÖNSÖZ

Türk halk müziğinde kültürel aktarıma önemli düzeyde katkı sağlayan mahalli sanatçılar zaman zaman ait oldukları toplumun aynası zaman zaman dili olmuşlardır. Bazı eserlerinde eleştirel yaklaşım yer alırken bazılarında ise toplumsal sorunlara çözüm önerileri konu olmuştur. İcra ettikleri türkülerde toplumsal konulara değinmenin yanı sıra yaşadıkları döneme ve kendi yaşantılarına dair ipuçlarına da yer vermişlerdir. Ait oldukları toplumun kültürel özelliklerini yansıtan halk ezgilerini, yöresel ağızla ve kendine has tavrıyla icra eden bu kişiler önemli bir kültür mirasına kaynaklık etmektedir.

Bu bağlamdan yola çıkılarak çalışmamızda; tarihsel süreçlere ışık tutan ve kültürel aktarımda köprü görevi gören mahalli sanatçıların önemine dikkat çekmek sanatsal açıdan olduğu gibi bilimsel açıdan da önemlidir. İşte bu değerlerden biri olan Zaralı Halil Söyler, gerek tavrıyla gerekse icrasıyla farkını ortaya koymuş, genç kuşaklara kıymetli bir kaynak olmuştur.

Bu çalışma sürecimde her daim yapıcı ve yönlendirici bir şekilde desteğini esirgemeyen, bilgisi ve fikirleriyle çalışmamı destekleyen, akademik kişiliğiyle bana örnek olan kıymetli danışmanlarım Sayın Doç. Dr. Aşkın ÇELİK ve Sayın Doç. Dr. Sertan DEMİR'e çok teşekkür ederim.

Bilgi ve kaynak temininde yardımlarını esirgemeyen Sivas Kültür İl Müdürlüğüne, saha araştırması sırasında bizleri yönlendiren Zaralı Halil SÖYLER' in kızı Gülsen DÖNMEZ' e ve torunu Hakan DÖNMEZ' e, yine saha çalışması sırasında desteğini çokça gördüğüm Dr. Ahmet BÜLBÜL' e, Zaralı Halil SÖYLER' le ilgili bilgilerini paylaştan eğitimci-folklor icracısı Cazip KARAKUŞ' a, elindeki son kaynakları cömertçe benimle paylaştan eğitimci-folklor araştırmacısı-yazar İsmail Hakkı ACAR' a ve bütün süreçlerimde olduğu gibi bu sürecimde de her zaman varlığını ve desteğini sonsuz hissettiğim sevgili aileme teşekkürü borç bilirim.

Muhammed GÖKSU

31/01/2023

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ.....	iv
GRAFİK LİSTESİ.....	vi
FORM TABLO LİSTESİ	vii
HARİTA LİSTESİ.....	viii
ÖZET	ix
ABSTRACT	x

GİRİŞ.....	1
BÖLÜM I: ARAŞTIRMA SAHASININ TANITILMASI.....	7
1.1. Tarih	7
1.2. Coğrafi Konum	11
BÖLÜM II: BULGULAR VE YORUM.....	14
2.1. Zaralı Halil Söyler’ in Hayatı	14
2.2. Tür Sınıflandırılmasına İlişkin Bulgular	20
2.3. Makamsal Benzerlik Özelliklerine İlişkin Bulgular	24
2.4. Güçlü Sesine İlişkin Bulgular	30
2.5. Usul İncelemelerine İlişkin Bulgular.....	34
2.6. Metronom İncelemelerine İlişkin Bulgular	38
2.7. Ses Genişliğine İlişkin Bulgular	41
2.8. Karar Sesi İncelemelerine İlişkin Bulgular	46
BÖLÜM III: ZARALI HALİL SÖYLER’İN İCRA ETTİĞİ ESERLERİN	
MÜZİKAL İNCELEMELERİ.....	52
3.1. Abdo’ nun Mezarı.....	52
3.2. Akşam Olur Gölge Düşer Kayıya.....	60
3.3. Asker Ağam	65
3.4. Aşam Dedim Aşamadım Dağları.....	70
3.5. Baba Bugün Tersine mi	75
3.6. Çubuğu Asma Yarım	80
3.7. Eridi Kalmadı Dağların Karı	85
3.8. Gelin Güveyi	91
3.9. Göç Göç Oldu Göçler Yola Düzüldü	95

3.10. Kan Ağlıyor Erzincan.....	100
3.11. Kara Gözler.....	104
3.12. Karadır Kaşların Eğmeli Değil	109
3.13. Sarı Yerden Su Gelir.....	113
3.14. Yaylalar	118
3.15. Yola Gel.....	125
3.16. Bugün de Günlerden Cumadır Cuma	130
3.17. Gine Yüksелеcek Türk Hava Kuşu	137
3.18. İtikatın Tam Tut Yolunu Tanı	144
3.19. Narmandan Gelirken.....	148
3.20. Yandım Allah Yandım Yataamıyorum	154
3.21. Ağılın Altı Kenger	165
3.22. Bahçalarda Badem Var	173
3.23. Badi Zaba.....	176
3.24. Bu Yol Zara'nın Yolu.....	181
3.25. Çadır Almış Nerelerden Gelirsin	188
3.26. Duman Olur Dağlar Başı	194
3.27. Ey hamamcı	199
3.28. Ezim Ezim Eziliyor Yüreğim	206
3.29. Gördüm ki Gülşen de Edersin Nida.....	211
3.30. Gözün Kör Olsun Baba.....	216
3.31. Gurbet Eli Dolaşma	222
3.32. Güzel Bulmazsa Eşini.....	226
3.33. Kaleden İniş M'olur.....	231
3.34. Kaşların İnce Mince.....	238
3.35. Koymasın Bağ Üzümü	244
3.36. Kiremit Bacaları	249
3.37. Mendilinle Kar Getir	254
3.38. Pınarın Başında (Elde Çokmuş Güzel).....	259
3.39. Sabah Güneşi Doğdu	266
3.40. Söğüt Yapağı.....	270
3.41. Yağmur Yağar Bulut Döner Göllere	274

SONUÇ	279
KAYNAKÇA.....	282
EK	285
ÖZGEÇMİŞ.....	292

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Abdo'nun Mezarı Eser Bilgisi	52
Tablo 2: Akşam Olur Gölge Düşer Kayıya Eser Bilgisi.....	60
Tablo 3: Asker Ağam Eser Bilgisi.....	65
Tablo 4: Aşam Dedim Aşamadım Dağları Eser Bilgisi.....	70
Tablo 5: Baba Bugün Tersine Mi Eser Bilgisi	75
Tablo 6: Çubuğu Asma Yarım Eser Bilgisi	80
Tablo 7: Eridi Kalmadı Dağların Karı Eser Bilgisi	85
Tablo 8: Gelin Güveyi Eser Bilgisi	91
Tablo 9: Göç Göç Oldu Göçler Yola Düzüldü Eser Bilgisi	95
Tablo 10: Kan Ağlıyor Erzincan Eser Bilgisi.....	100
Tablo 11: Kara Gözler Eser Bilgisi	104
Tablo 12: Karadır Kaşların Eğmeli Değil Eser Bilgisi.....	109
Tablo 13: Sarı Yerden Su Gelir Eser Bilgisi	113
Tablo 14: Yaylalar Eser Bilgisi	118
Tablo 15: Yola Gel Eser Bilgisi	125
Tablo 16: Bugün de Günlerden Cumadır Cuma Eser Bilgisi	130
Tablo 17: Gine Yüксеlecek Türk Hava Kuşu Eser Bilgisi.....	137
Tablo 18: İtikatın Tam Tut Yolunu Tanı Eser Bilgisi	144
Tablo 19: Narmandan Gelirken Eser Bilgisi	148
Tablo 20: Yandım Allah Yandım Yatamıyorum Eser Bilgisi	154
Tablo 21: Ağlın Altı Kenger Eser Bilgisi.....	165
Tablo 22: Bahçalarda Badem Var Eser Bilgisi.....	173
Tablo 23: Badi Zaba Eser Bilgisi	176
Tablo 24: Bu Yol Zara' nın Yolu Eser Bilgisi.....	181
Tablo 25: Çadır Almış Nerelerden Gelirsin Eser Bilgisi.....	188
Tablo 26: Duman Olur Dağlar Başı Eser Bilgisi	194
Tablo 27: Ey Hamamcı Eser Bilgisi	199
Tablo 28: Ezim Ezim Eziliyor Yüreğim Eser Bilgisi	206
Tablo 29: Gördüm ki Gülşen de Edersin Nida Eser Bilgisi	211
Tablo 30: Gözün Kör Olsun Baba Eser Bilgisi	216
Tablo 31: Gurbet Eli Dolaşma Eser Bilgisi	222

Tablo 32: Güzel Bulmazsa Eşini Eser Bilgisi.....	226
Tablo 33: Kaleden İniş M'olur Eser Bilgisi	231
Tablo 34: Kaşların İnce Mince Eser Bilgisi	238
Tablo 35: Koylasar Bağ Üzümlü Eser Bilgisi	244
Tablo 36: Kiremit Bacaları Eser Bilgisi	249
Tablo 37: Mendilinle Kar Getir Eser Bilgisi	254
Tablo 38: Pınarın Başında (Elde Çokmuş Güzel) Eser Bilgisi.....	259
Tablo 39: Sabah Güneşi Doğdu Eser Bilgisi	266
Tablo 40: Söğüt Yaprığı Eser Bilgisi.....	270
Tablo 41: Yağmur Yağar Bulut Döner Göllere Eser Bilgisi	274

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Tür Analizi.....	24
Grafik 2: Makamsal Benzerlik Analizi	29
Grafik 3: Güçlü Sesler Analizi	34
Grafik 4: Karık hava tek usul kullanan eser analizi	37
Grafik 5: Metronom Analizi.....	41
Grafik 6: Ses Genişliği Analizi	46
Grafik 7: Karar Sesi Analizi.....	51

FORM TABLO LİSTESİ

Form Tablo 1: Tür Sınıflaması	20
Form Tablo 2: Makamsal Benzerlik Özellikleri Sınıflaması.....	25
Form Tablo 3: Güçlü Sesi Sınıflaması.....	30
Form Tablo 4: Karma Havaların Usul İncelemeleri	34
Form Tablo 5: Kırık Havalarda Tek Usul Kullanımına İlişkin Usul İncelemeleri.....	35
Form Tablo 6: Kırık Havalarda Birden Fazla Usul Kullanımına İlişkin Usul İncelemeleri	38
Form Tablo 7: Metronom İncelemeleri	38
Form Tablo 8: Ses Genişliği İncelemeleri	42
Form Tablo 9: Karar Sesi İncelemeleri.....	47

HARİTA LİSTESİ

Harita 1: Zara'nın Lokasyon Haritası.	13
---	----

ÖZET	
Başlık: Zaralı Halil Söyler'in Hayatı ve Eserlerinin İncelenmesi	
Yazar: Muhammed GÖKSU	
Danışman: Doç. Dr. Sertan DEMİR	
Kabul Tarihi: 31/01/2023	Sayfa Sayısı: x (ön kısım) + 286 (ana kısım) + 8 (ek)
Bir toplumun varlığı ve devamlılığı ancak kültürü ile sağlanabilmektedir. Anadolu coğrafyasında köklü bir geçmişe ışık tutan Sivas ili gerek kültürel zenginliğiyle gerekse yetiştirdiği sanatçılarla fark oluşturmuş merkezlerdendir. Nice medeniyetlere ev sahipliği yapmış olan bu şehir, birçok usta sanatçı yetiştirmiştir. Bu ustalardan biri olan Zaralı Halil Söyler, güçlü sesi ve kendisine has icrasıyla genç yaşta yaşadığı coğrafyada ün salmış ve halka mal olmuş sanatçılar arasında yerini almıştır. İcra ettiği eserlerde ustaca kullandığı tavrı ve yöresel üslubu, kendisini araştırmamıza yönlendiren sebeplerden olmuştur. Çalışmada Zaralı Halil Söyler' in yaşantısına dair bilgilere yer verilmiştir. Ulaşılabilen 41 adet eserin ses kaydı notaya aktararak transkripsiyonu yapılmıştır. Notaya aktarılan eserler tür, usul, makamsal benzerlik, güçlü sesi, karar sesi ve ses genişliği açısından incelenerek temel müzik özellikleri ortaya çıkarılmıştır. Yapılan incelemede eserlerin büyük çoğunluğu hüseyini makamına benzerlik gösterdiği saptanmıştır. Güçlü sesleri genellikle 5. derece kullanılmış olup La kararda çoğunluk oluşturmuştur. Usul yönünde ise ağırlıklı olarak 4/4 ve 10/8 usul kullanılmıştır. Metronom açısından sıklıkla Prestosimo (193...)’ ya yer verilmiş, ses genişliğinde daha çok 7 ve 8 ses aralığında olan türküler seslendirdiği tespit edilmiştir. Veriler belgesel tarama ve görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiş olup, içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir.	
Anahtar Kelimeler: Zara, Zaralı Halil Söyler, Mahalli Sanatçı, Türk Halk Müziği, Folklor	

ABSTRACT	
Title of Thesis: Examination of Zaralı Halil Söyler's Life and Works	
Author of Thesis: Muhammed GÖKSU	
Supervisor: Prof. Dr. Sertan DEMİR	
Accepted Date: 31/01/2023	Number of Pages: x (pre text) + 286 (main body) + 8 (add)
The existence and continuity of a society can only be ensured by its culture. The province of Sivas, which sheds light on a deep-rooted past in the Anatolian geography, is one of the centers that has made a difference with its cultural richness and the artists it has trained. This city, which has hosted many civilizations, has trained many master artists. Zaralı Halil Söyler, one of these masters, took his place among the artists who became famous in the geography where he lived at a young age with his strong voice and unique performance. His demeanor and local style, which he skillfully used in the works he performed, were the reasons that led him to our research. In the study, information about the life of Zaralı Halil Söyler is given. The sound recordings of 41 accessible works were transcribed by notation. The basic musical characteristics were revealed by examining the works transferred to the notation in terms of genre, tempo, modal similarity, strong voice, decision tone and vocal width. In the examination, it was determined that the majority of the works were similar to the Hüseyini makam. Their strong voices were generally used in the 5th degree and La formed the majority in the decision. On the procedural aspect, mainly 4/4 and 10/8 methods were used. In terms of metronome, Prestosimo (193...) was often included, and it was determined that he sang folk songs in the range of 7 and 8 voices. The data were obtained by using documentary scanning and interview technique and were analyzed by content analysis technique.	
Keywords: Zara, Zaralı Halil Söyler, Local Artist, Turkish Folk Music, Folklor	

GİRİŞ

Sivas'ın en önemli mahalli sanatçılarından biri olan Zaralı Halil Söyler' in hayatıyla beraber, doğduğu, büyüdüğü, kendi olduğu coğrafyayı tanıtmak, eserlerini müzikal açıdan incelemek, bölgenin müzik kültürünü tanımak ve tanıtmada önem teşkil etmektedir. Bu yönüyle özellikle dil, gelenek ve bunların aktarımında mahalli sanatçıların kültür aktarımdaki rolleri ve geleneğe katkılarının ne kadar önemli olduğu bilinmektedir. Araştırmaya açıklık getirecek bazı kavramların tanıtılması gerek yöresinin önemli değerlerinden olan mahalli sanatçının öneminin anlaşılması gerekse Türk halk kültüründeki yerinin kavranmasına önayak olacaktır. Bu nedenle öncelikle kültür, gelenek, kültür-dil ilişkisi, dilin kültür aktarımına etkisi gibi kavramsal tanımların açıklamalarından kısaca bahsetmek faydalı olacaktır.

Tylor, kültürü şöyle tanımlamaktadır; insanın yaşamına dair ait olduğu toplumdan edindiği değerler, bütün diğer beceri ve alışkanlıkları barındıran kompleks bir yapıyla ortaya çıkmaktadır (Akt. Oğuz, 2011, 132). Wells ise, kültür, isteyerek ya da istemeden, diğer insanlardan edindiklerimiz olduğunu söylerken ayrıca kültürün nesillere aktarılan bilgi birikiminden ve iç içe geçmiş davranışlardan başka bir şey olmadığını söylemektedir (Wells, 1984, 44).

Erdener'e göre kültür ise, nefes aldığımız ilk andan itibaren başlayarak, herhangi bir şekilde kazandığımız, benliğimize kattığımız bilgilerin özümüzdeki toplamıdır. Yani kültürün esas menşei hafızamızdan başka bir şey değildir. Hafızamızdaki bu bilgilerin dış aleme ve davranışlarımıza etki etmesi gayet normal bir süreçtir. Bu davranışlarımızdan biri de kuşkusuz müzik yapmak ve bunu diğer insanlara aktarmaktır (Erdener, 2002, 1). İşte müzik ve kültürün bu birlikteliğini en iyi yansıtan ve genlerine kaydeden, belki de binlerce yıldır benliğinde taşıdığı bu pınardan insanların faydalanmasını sağlamak isteyen en etkin kişiler mahalli sanatçılardır.

Bu bağlamdan ifadeyle halk müziği açısından kültürel gelişim ve kültürel aktarım ele alındığında, gelenek kavramı bir diğer etkin rolü almaktadır. Türk halk müziğinde gelenek kavramına birçok tanım yapılmıştır. Gelenek en kısa tabirle belli bir yaşanmışı olan ve bu yaşanmışlığı geleceğe aktaran değerler toplamıdır. Türk Dil Kurumu sözlüğüne bakıldığında gelenek, "bir toplumun geçmişini geleceğe taşıyan; töre, örf-adet, davranış, alışkanlık vb. değerlerin saygın tutularak gelecek nesillere aktarılan kültürel

faktörleri ifade eder” (TDK, <https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi: 15.10.2022). Batıda ise gelenek kavramı, tradition olarak karşımıza çıkmaktadır. Marshall’ ın Sosyoloji Sözlüğünde, gelenek; belirli ilkeleri benimseyip öğreten, var olan veya gerçek dışı bir geçmişle devamlılık gösteren ve çoğunlukla köklü bir rutin veya sembolik davranış şekilleriyle alakalı toplumsal pratikler bütünlüğü olarak ifade etmiştir (Marshall, 1999, 258).

Bu tanımlara baktığımızda bir süreç olan gelme ve gitme işi devamlılık arz ettiği ve aktarıldığı sürece kalıcılığını korur. İnsan yaşamına dair üretilen maddi ve manevi değerler bütünü, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğini sürdürmesiyle kültürün nesillere aktarılmasında birçok unsurun araç olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu araçların başında koşulsuz en temel yayma aracı olarak dilin işlevinden yararlanılmıştır. Literatürde dilin kültüre etkisi ve kültürel aktarmadaki önemi çeşitli çalışmalara konu edilmiştir.

Bu bağlamdan yola çıkılarak yapılan çalışmalarda kültür ve dil ilişkisine Göçer’in şöyle yer verdiği görülmektedir. Kültür, bir milletin yüzyıllarca oluşturduğu birikimin insan davranışlarına tezahür eden yaşama hali olduğunu, dilin ise insanların sahip olduğu yaşantının belli bir cisme dönüşerek görünürlüğünü zemin oluşturan bir araç olduğunu ifade etmektedir (Göçer, 2013, 26). Yapılan tanımdan öyle anlaşıyor ki; dil ile kültür ikilisinin ayrılmaz bir bütün olduğu, kültürün temelde dil ile tamamlanabildiği kanaatini oluşturmaktadır.

Boylu çalışmasında dil etkisine dair şu ifadeleri aktarmıştır: Dil, insanların iletişim kurmada kullandığı bir araç, kendi kurallarıyla yenilenebilirliğini sürdürebilen bir varlık, toplumları birleştiren, ortak nokta teşkilden sosyal bir yapı, seslerden oluşan, geçmişini bilinmeyen zamana ait olan bilinmeyen antlaşma ve sözleşme yoludur (Akt, Boylu, 2014, 20).

Tanımdan anlaşıldığı üzere dilin sadece iletişim aracı olmadığı birçok özelliğiyle etkin bir bütün olduğu görülmektedir. Ayrıca dilin kültür aktarımına etkisi ele alındığında, dilin iletişim kanalı olarak kullanılmasının yanı sıra toplumlar arasında etkileşime zemin oluşturarak toplumsal birleşmeleri sağladığı ifade edilmektedir. Bu etkileşim aynı zamanda toplumların gelenek-göreneklerine, yaşam biçimlerine, örf-adetlerine, edebiyatına ve sanatına tesir etmesiyle yeni bir fark ortaya koyarak kültürel gelişimlere

de katkı sağladığı düşüncesini oluşturmaktadır. Gelişim, dilin etkisiyle olduğu gibi diğer unsurlarında etkisiyle devam etmiştir.

Tarihsel süreçte kültürel aktarmada dilin işlevi birçok alanda olduğu gibi müzik folkloru alanında da belirgin bir etki yarattığı görülmektedir. Halk müziğinin kültürel anlamda değişim ve gelişim göstermesinin yanı sıra kültür aktarımına doğrudan katkı sağladığı aşikardır.

Artun kültür aktarımının önemini şu ifadelerle açıklamaktadır;

Kültür, toplumların yaratıcılığı hususunda insan yaşamına ait değerlerin aktarımına büyük ölçüde katkı sağlamaktadır. Halk kültürü aynı zamanda bazı davranışlara da addır. Yapısı gereği canlılığını korur. Zaman içerisinde değişime uğrar ve dönüşüm sağlar. Sözlü anlatım önemli bir kültür aktarım aracıdır (Artun, <https://turkoloji.cu.edu.tr/HALKBILIM/49.php>, Erişim Tarihi: 15.10.2022).

Kültür aktarımı tanımına baktığımız da ise, bir millete ait değerlerin yeni kuşaklara aktarılmasıdır. (Melanlıoğlu, 2008, 65). Kültürel aktarımda etkin rol oynayan dil faktörünün etkisiyle toplumsal etkileşimler sonucu topluluklar ve medeniyetler gelişmiştir. Nesilden nesile kültürel aktarım gerçekleşirken, aynı zamanda kültürel değişimler, ilerlemeler ve gelişmeler de görülmektedir. Birçok alanda olduğu gibi halk müziğinde de kültür aktarımına dolaylı olarak ozanlar, aşıklar ve mahalli sanatçılar etkin rol oynamışlardır. Bu bağlamdan hareketle Doç. Dr. Aşkın Çelik çalışmasında kültür aktarımına dair şu ifadelerle yer vermiştir; “*Anadolu halk kültüründe önemli bir yer tutan âşıklık geleneği, toplumların yüzyıllar boyunca tecrübelerini yaşayarak aktardığı dinamik bir süreç olarak karşımıza çıkar*” (Çelik, 2022, 3).

Tüm bunların ışığında Anadolu kültür ve sanat eserlerinin derlenip araştırılması binlerce yıllık kültür mirasımızın yok olmasını da engellemektedir. Kültürel mirasımıza sahip çıkmamız bu gayeyle de kültürün korunması ve aktarılması açısından yapılacak her çalışmanın değerli olacağı kanaatini oluşturmaktadır. Zaralı Halil Söyler’ in de bu mirasın aktarımındaki önemli rolü ile yapılan bu çalışmanın mirasımızın korunması, tanıtılması ve aktarılmasına önemli bir katkı sağlayacaktır.

Araştırmanın Konusu

Zaralı Halil Söyler’ in hayatı ve eserlerinin incelenmesi.

Araştırmanın Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesini “Zaralı Halil Söyler’ in eserlerinin müzikal özellikleri nelerdir?” Sorusu oluşturmaktadır.

Araştırmanın Alt Problemleri

1. Zaralı Halil Söyler’ in icra ettiği eserlerin türleri nelerdir?
2. Zaralı Halil Söyler’ in icra ettiği eserlerin benzerlik gösterdiği makamlar nelerdir?
3. Zaralı Halil Söyler’ in icra ettiği eserlerin güçlü sesi açısından özellikleri nelerdir?
4. Zaralı Halil Söyler’ in icra ettiği eserlerin usul yönünden özellikleri nelerdir.
5. Zaralı Halil Söyler’ in icra ettiği kırık hava türündeki eserlerin metronom dağılımları nasıldır?
6. Zaralı Halil Söyler’ in icra ettiği eserlerin ses genişliği açısından özellikleri nelerdir?
7. Zaralı Halil Söyler’ in icra ettiği eserlerin karar sesi yönünden dağılımları nasıldır?

Araştırmanın Amacı

Binlerce yıllık kültür hafızamızın bir parçası olan mahalli sanatçıların kültür aktarımında önemli bir yapıtaş olduğu bilinmektedir. Türk halk müziği geleneğinin sürdürülmesinde, aktarılmasında ve kavratılmasında bu denli öneme sahip olan Zaralı Halil Söyler’ in hayatına dair ipuçları elde etmek, yaşadığı coğrafyayı tanımak, icra ettiği eserlerin notaya alınarak transkripsiyonunu oluşturmak, eserlerinin müzikal açıdan inceleyerek tespitler elde etmek, literatüre katkı sağlamak, geleneğin devamı olan bu mahalli sanatçının gelecek nesillere aktarılması ve bir sonraki çalışmalar ön ayak oluşturması amaçlanmıştır.

Araştırmanın Önemi

Bu çalışma, halk müziğinde gerek icrasıyla gerekse icra ettiği eserlerin müzikalitesiyle önemli bir konuma sahip olan Zaralı Halil Söyler’ in hayatına dair tespitler elde ederek tanınmasını sağlamak, icra ettiği eserlerin notaya alınarak kaybolmasını engellemek, eserlerini müzikal açıdan inceleyerek tespitler elde etmek, TRT repertuvarına alınmayan eserlerinin repertuara kazandırılması açısından farkındalık oluşturmak, devamındaki çalışmalara ön ayak oluşturması ve literatüre katkı sağlaması açısından önemlidir.

Sayıtlar

Bu araştırmada Zaralı Halil Söyler hakkında literatürdeki; tüm ses kayıtlarına, var olan yazılı ve görsel kayıtlara, belgelere ulaşıldığı varsayılmaktadır.

Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılmış, tarama modeli ile yapılandırılmıştır. Tarama araştırması; Bir duruma veya konuya dair katılımcıların görüşlerini, beceri vb. özelliklerini ortaya çıkarmaya yönelik yapılan araştırmalardır. Diğer araştırmalara kıyasla daha büyük örneklem üzerinden gerçekteşen araştırmalardır (Büyüköztürk vd., 2018, 184).

Evren ve Örneklem

Bu çalışmada evren; Zaralı Halil Söyler' in İcra ettiği bütün eserleri oluşturmaktadır. Örneklemi ise Zaralı Halil Söyler' in icra ettiği ulaşılabilen 41 adet eseri oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmada veriler belgesel tarama tekniğinden faydalanılarak toplanmıştır.

Belgesel tarama; mevcut olan bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucu veri toplama tekniğidir. Doküman analizi, belli bir amaç doğrultusunda kaynak elde etme, okuma yapmak, not almak ve değerlendirmede bulunmayı kapsamaktadır (Karasar, 2005, 229).

Görüşme tekniği; birden fazla kişiyle yapılan sözlü iletişim sürecidir. Araştırılan konuya dair ilgili kişiye sorular yöneltilerek bilgi toplama çeşididir (Büyüköztürk vd., 2018, 158).

Verilerin Analizi

Belgesel tarama tekniği kullanılarak elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir.

İçerik analizi; İnsana dair tespitler elde etme üzerine dolaylı bir şekilde çalışma olanağı sağlayan tekniktir. Belli kurallar dahilinde bir metnin sözcük bakımından daha küçük kategorize edilebilen tekrarlanabilir bir teknik şeklinde ifade edilir (Büyüköztürk vd., 2018, 259).

Youtube, Albüm kayıtlarından elde edilen veriler mus2 ve musescore3 programların vasıtasıyla transkripsiyonu yapılmıştır.

1. BÖLÜM: ARAŞTIRMA SAHASININ TANITILMASI

1.1. Tarih

Zara bölgesinde yapılan araştırmalardan edinilen bilgiler doğrultusunda Zara'ya ilk olarak Neolitik Dönemi'nde yerleşildiği düşünülmektedir. Tödürge Gölü civarında, Tolos tepesindeki mağaralar ile Tödürge Gölü Çil Hasan mevkiinde bulunan Kültepe ve batısındaki Tepecik höyüklerinde yerleşim izlerine rastlandığı ifade edilmektedir. Bazı arkeolojik araştırmalarda Kızılkale, Devekse ve Bağlama köylerinde Bizanslılara ait olduğu düşünülen buluntulara rastlanılmaktadır. Sivas bölgesine Hititler ve bölgeye egemenlik kuran diğer medeniyetlerin izlerine Zara etrafında da rastlandığı ifade edilmektedir. Bizanslılar zamanında ise Zara, Sebastia Theması içerisinde yer almaktadır (Sivas Atlası, 2020, 30).

Tödürge Gölü dolaylarındaki Kültepe Höyüğü bu döneme ait kalıntıların bulunduğu bir yaşam alanıdır (Sivas Valiliği internet sitesi). Bu buluntular MÖ 2600 senesine dek uzanmaktadır. Hititler devrinde MÖ 2000-1000 senelerinde Zara ilçesinde İştina isimli bir yerleşkenin keşfedildiği ve geçmişte büyük bir ticaret vasıtası olan “İpek Yolu”nun bir kolunun da Zara'dan geçtiği belirtilmektedir. (Acar 2013, 2).

MÖ. 1000-900 senelerinde Urartu, MÖ. 700-650 senelerinde çevresinde Kimer, MÖ 585 dönemlerinde Med ve sonrasında MÖ. 350 senesinde Perslerin egemenliğine girmiştir. Büyük İskender'in, seferleri esnasında oluşturduğu medeniyete katılan Zara ilçesi, sonraları Cappadosia (Kapadokya) isimli bağımsız prensliğinin hakimiyetine girmiştir. MS. 18 senesinde Komutan Germanikus' un Kapadokya'yı ele geçirmesiyle Roma sınırlarına dahil olmuştur. Roma'nın 395'te iki parçaya bölünmesinden sonra Bizans hakimiyeti içine girmiştir. Zara, Bizanslılar devrinde 600 senesine dek Pontus devleti içinde kalmıştır, 7.- 9. asırda Armeniakon, 10. asırdan sonra Sebastia Theması hudutları içerisinde kalmıştır (Zara Belediyesi İnternet Sitesi 2022).

Buna ek olarak, Kerümiddin Mahmut'un “Müsameret-ül Ahbar” adlı eserinde, Melikşah döneminde Bizans Komutanı Romanos' un 120 bin kişiyle Anadolu topraklarına hareket ettiğinde, Melikşah çevreye elçiler göndererek birleşik orduların bir araya geldiği yer (toplanma: zeree) şuan ki Zara'ydı (Acar 2013, 2).

Anadolu'da Türklerin artık yurt edinmesin itibaren 1080-1178 seneleri arasında Danişmendi Beyliği sınırları içine dahil olmuştur, bu devletin yıkılmasını takiben Anadolu Selçuklu Devleti'nin sınırları içine girmiştir. Zara Anadolu Selçuklu devletinin yönetiminde bulunmaktaydı. Selçuklu Devleti'nin en gelişmiş parçası Danişmendiye iliydi (Zara Belediyesi İnternet Sitesi 2022).

Selçulular devrinde Zara ilçesi (siyasi, ekonomik ve idari gibi) birçok yönden önemli bir bölge olduğu ifade edilmektedir. Dönemin önemli eserlerinden biri olan İbn-i Bibi ve anonim Selçukname'ye göre Selçuk sultanı Keykubad'ın (1220-1237) 100.000 akça iradı ve 60 kişilik askeri olan Zara'yı, emir erlerinden Kemaleddin Kamyar'ın idaresine verdiği aktarılmaktadır (akt. Eken, 2003, 99).

Zara, Selçuklu devrinin acı vakalarından bir tanesi olan Köseadağ harbine de sahne olmuştur. Gıyasettin Keyhüsrev idaresinde Sivas'tan yola çıkan 80.000 askerlik Anadolu Selçuklu ordusu ve Baycu Noyan idaresinde Erzincan'dan hareket eden 100.000 Moğol askerinin 1 Temmuz 1243 yılında Zara'nın kuzeydoğusunda olan Köseadağ'da harb etmişlerdir. Moğolların bu savaştan zaferle dönmesi neticesinde Zara, 1335 senesine kadar Moğol yönetimine girmiştir. (Acar 2013, 6-7).

1335-1381 senelerinde Eratna toprakları içine girmiştir. Zara'nın Eratna Devleti sınırlarında bulunduğu dönemde Divriği civarı itibariyle Memlûklü Devleti hakimiyeti başlıyordu. Eratna hakimiyetinden sonra bu bölgede ve Zara' da Kadı Burhanettin hakimiyeti hüküm sürdürmüştür.

Kazova Savaşı sırasında Emir Kör Beyazid, Sultan'ın atını elde etmek isteyerek sultana ihanete kalkışmıştır. Bu sebeple 1382 senesinde Sultan'ın huzuruna çıkıp af dilemiştir. İhsanda bulunan Kadı Burhanettin Zara ve Tödürge bölgelerini kendi himayesine vermiştir (Zara Belediyesi İnternet Sitesi 2022).

Koçgiri ve Zara ismiyle anılan ilçe iki isimle de bilinmektedir. Zara ismi, yazılı olarak ilk defa Selçuklular zamanında anılmaktadır (Turan, 1979, 335). Alaaddin Keykubat'ın Şeyh Merzubân Veli'ye verdiği belgelerde söz edilmektedir. Zara'nın daha önceki dönemlere ait isimlerine dair bilgilere rastlanmamaktadır. Zara isminin, tahminen 12. yy' da bölgede yaşadığı düşünülen "Zaro" adlı nüfuzlu bir şahsın isminden dolayı verilmiş olduğu düşünülmektedir. (Sivas Valiliği İl Yıllığı, 1973, 130).

Zara, Yıldırım Beyazıd tarafından 1398’de Osmanlı toprakları içine dahil edilmiştir. İlçe, Osmanlılar zamanında ilerlemeler göstermeye başlamıştır. Eski adının Koçgiri olduğu Osmanlı Dönemi kayıtlarında bulunmaktadır. Kanuni Sultan Süleyman’ın fermanı üzerine Koçgiri Aşireti Zara vilayetine yerleşmiştir (Sivas Atlası, 2020, 30-31). Zara, 19. yy’ da Koçgiri ismiyle Sivas’ a bağlanarak önce nahiye, sonra ilçe olmuştur (İmga, 1990: 7). 1888-1892 senelerinde yapılan çalışmalarda Zara ilçe statüsüne yükseltilerek teşkilatlanmıştır (Sivas Atlası, 2020, 30-31).

Alaaddin Keykubat’ın Derviş Beyaz isimli bir alevi dedesine verdiği bir şecerede sekiz aşiret ve Koçgiri aşiretinin Horasan’dan gelip Tunceli’ye yerleştiklerini kanıtlamaktadır. Aynı dönemde Sultan Alaaddin tarafından Şahmensur’ a verilen başka bir şecerede 12 adet Türk aşiretinin ismi bulunmaktadır. Bunlardan İzol ve Koçgiri aşiretlerinin Hornekli aşiretinin bağlı bulunduğu boydan oldukları ifade edilmiştir. Güven’in araştırmalarına göre Koçgiri aşiretinin özünde Hezüllü ve Hormekli aşiretlerinde ayrıldığı, validelerinin Şeyh Hasanlı, Seyitlerinin Baba mansurlu olduğu ifade edilmiştir (akt. Güven, 2014, 1-2).

Bu aşiret, Kanuni Sultan Süleyman tarafından ikinci İran seferi esnasında (1548) aşiret beylerine iltifat maksadıyla Tunceli’nin engebeli topraklarından alınarak, Tunceli’ye kıyasla engebesi az olan Zara’ya yerleştirilmiştir (Fırat, 1970: 119). Bu isim, idari açıdan ilçe arazisinin tamamına verilen isimdir (Cunet, 1982, 684).

İlçenin ismi yine Zara’dır. Koçgiri adı, Osmanlı zamanında neredeyse 3 asır kullanılmıştır fakat Cumhuriyet ilan edildikten sonra bölgenin ismi yine Zara olarak değiştirilmiştir (Mahiroğulları, 2013, 6).

Alman asıllı olduğu düşünülen bir kişi tarafından çizilen, 1771 yılına tekabül eden Osmanlı Devleti’nin haritasında, 18. yy’ da Zara’nın Sivas’a bağlı olarak anlaşıldığı ifade edilmektedir. Bahsi geçen haritada Zara’nın Gazzara ismiyle yer aldığı ifade edilmiştir (Zara Belediyesi İnternet Sitesi 2022).

Zara köy statüsünde iken, 1836 senesinde Koçgiri adıyla önce nahiye, sonra da 1871 senesinde ilçe statüsüne yükseldi.

İlçede bulunan 6 mahalle; Çarşıbaşı, Nefs-i Zara, Bezzaz, Kilise mahalleleri, Yenicamii ve Hatip idi. 1897 senesinde yayınlanan Memalik-i Osmaniye isimli kaynaktan edinilen bilgilere bakıldığında “Zara, Sivas ili merkez sancağına bağlı 58.000 nüfusundan 41.000’i

Müslüman olmak üzere 19 bucağı, 2 medresesi, 30 okulu, 128 köyü buna ek olarak merkezde 1 tane hamam, 2 tane han, 3 tane fırın, 2 tane camii, 5 tane mescit ve 1 tane kilise olan” bir yerleşim yeridir. 1930’lu senelere ulaşıldığında Fahrettin Başel, 166 tane dükkan olduğunu belirtmektedir. Bu dükkanlardan 12 tane demirci, 8 tane terzi, 8 tane bakkal, 7 tane dülger, 6 tane kalaycı, 5 tane kunduracı, 5 tane berber, 2 tane fotoğrafçı, 4 tane değirmenci, 4 tane fırın, 3 tane tenekeci, 2 tane sarraf, 2 tane nalbant, kiremitçi, 2 tane kuyumcu, sebzeci, atar ve diğer esnaf dükkanları olduğu bilinmektedir. Zara hızlıca gelişmiştir. Bu hızlı ilerlemede çevrede uzun zaman önce kurulan köylerin önemli bir etkisi olmuştur (Acar, 2013, 3).

İlk kez Anadolu’ya gelen Dodurga Türkleri 1050 senesinde Tödürge köyüne yerleşmişlerdir. Kuşçu, Gümüşçevre, Karacahisar, Yapak ve diğer “özköyleri” adlı köyler ise Selçuklular zamanında inşa edilen yerleşim alanlarıdır. Kızık, Eymür, Avşar, Kargın (Hargun) ve İğdir yine Selçuklu devleti döneminde bu bölgeye yerleşen Oğuzlardır. Ayrıca Beypınarı ve Bolucan çevresindeki köylerin bazıları ise on altıncı asırda bu bölgeye yerleşen insanlar kurmuşlardır. İlçenin önemi bu köyler vesilesiyle artmış ve çok hızlı da gelişme göstermiştir. 1882 ile 1885 seneleri arasında, “Gidemediğin yer senin değildir” sözüyle dönemin Sivas valisi olan Halil Rifat Paşa’yı hafızalarımıza yer ettirmiştir. Halil Rifat Paşa, üç sene içinde Sivas’ta 1000 km’ den fazla yol yaptırarak Sivas’la civar vilayetlerini birbirine bağlamıştır. Hala kullanılmakta olan Zara-Şerefiye yolunun tümü kazma-kürekle yapılmıştır. Halil Rifat Paşa’nın Zara ilçesini Karadeniz’i ve Doğu Anadolu’ya bağlayan Karabayır yolunu üç senede inşa ettirmesi, daha sonraları ise Güney’e bağlanması için Beypınarı- Bolucan yolunun faal olarak kullanılmaya başlanması Zara ilçesinin önemine önem katmıştır (Acar, 2013, 4).

Zara Osmanlı devletinin son zamanlarında daha önemli bir konuma gelmiştir. Sivas 1908 senesinde 4 sancaklı, 28 kazalı bir ildi. Sivas ilinin şimdiki hudutları içindeki ilçelerden bir tek Koçgiri dönemin 2. sınıf ilçesi konumunda olup diğerleri 3.sınıf ilçe konumundadır. İlçeye konumlandırılan ilk toplu askeri birlik olan 36. Piyade alayı, Nisan 1914 yılında ilçeye yerleşmiştir. Alay Komutanı olarak Yarbay Reşit Bey komuta etmektedir. 1. Dünya Harbinin patlak vermesinden sonra bahsi geçen alay Giresun’ a gönderilmiştir, Alayın konaklama ihtiyacını karşılayacak olan binaları inşa etmek için gönderilen amele taburu Zara bölgesinde kalmıştır. Bu tabur, yol yapmak üzere Erzincan’ın Suşehri ilçesi istikametine gitmesinin ardından Zara’da Talimgah Birliği

oluşturulmuştur. Talimgah Birliğinin bulaşıcı hastalığa yakalanması sebebiyle 1915 senesinde Zara ilçesinde üç hekimin görevlendirildiği bir adet askeri hastane inşa edilmiştir. Bulaşıcı hastalık önlenmediği için Talimgah Birliğinin bir kısmı hastalıktan etkilenerek ölmüştür. Ölenlerin fazla olması sebebiyle defnedilmelerinde problemler olmuştur. Bu sebeple 1915 senesinde her birisine 50-60 cenazenin defnedilebildiği toplu büyük mezarlar oluşturularak Zara Anıt Kabirliği oluşturulmuştur. Yapılan bu şehitlik 1917 senesinde tamamlanmıştır (Zara Belediyesi İnternet Sitesi 2022).

1939'da yılında Erzincan, Sivas, Amasya ve civardaki illerde meydana gelen şiddetli depremin etkisiyle şehitliğin bir kısmı hasar görüp yıkılmıştır. Bunun üzerine 1974 yılında anıtın tamamı yıktırılarak dikdörtgen biçiminde sembolik bir anıt inşa edilmiştir. Akabinde 1987 senesinde aslına uygun yeni bir şehitlik yapılmıştır. Dönemin Cumhurbaşkanı olan Kenan Evren vasıtasıyla açılış merasimi yapılmıştır (Zara Belediyesi İnternet Sitesi 2022).

Erzurum Kongresine birçok yerden katılım sağlanmasının yanı sıra Zara'dan da bir temsilci olarak dönemin Belediye Başkanı olan Emekli Yüzbaşı Recep Efendi gönderilmiş ve kongrede Zara temsil edilmiştir. Mustafa Kemal Atatürk Erzurum'dan Sivas istikametine seyahat ederken 2 Eylül 1919 tarihinde Zara'ya gitmiştir. Sivas'tan Erzincan istikametine seyahat eden Latife Hanım ve kendisiyle beraber olan heyetle 28 Eylül 1924 tarihinde Zara'ya gitmiştir. Konaklama esnasında Latife Hanım, bölgedeki doğum ve çocuk bakımıyla alakalı sualler etmiştir. Bu sebepten dolayı çağrılan mahalli bir ebe Latife Hanım'a konuya dair bilgiler aktarmıştır. Daha sonra Şebinkarahisar'dan Sivas istikametine seyahat eden Atatürk ve yanındakiler, 12 Ekim 1924'te ikinci kez Zara'yı ziyaret etmişlerdir (Zara Belediyesi İnternet Sitesi 2022).

Günümüzde halen aynı adla anılan Zara ilçesinin; merkez ilçenin dışında üç bucağı, toplam 135 köyü ve 157 mezrası bulunmaktadır (Sivas Atlası, 2020, 31).

1.2. Coğrafi Konum

Sivas'ın doğusunda bulunan Zara ilçesi merkeze 72 km uzaklıktadır. Yüzölçümü 2.616 km²'dir. Zara, kuzeydoğusunda Suşehri, doğuda İmranlı, batısında Hafik, güneydoğuda Divriği, güneybatıda Kangal, kuzeyinde Koyulhisar, kuzeybatısında ise Doğanşar ile komşudur (Sivas Atlası, 2020, 30).

İdari açıdan Sivas'a bağlı olan Zara, İç Anadolu'nun sınırlarında Yukarı Kızılırmak mevkinde bulunmaktadır. Türkiye'nin en uzun akarsu havzası olmasıyla büyük önem teşkil eden Kızılırmak'ın çığırında konumlanan bir yerleşkedir. Kızıldağ'ın yüksek yerlerinden akan birden fazla akıntıyı, İmranlı ilçesinde birleştiren Kızılırmak, Zara'yı kuzey ve güney istikametinde olmak üzere ikiye bölerek doğu batı yönünde ilerler (Soylu, 2021, 1308).

Türkiye' de ve bölgede büyük derecede öneme sahip olan Kızılırmak; Kızıldağ'ın batı eteklerinde yer alan Kırkgöze adı verilen kısımdan doğarak vadilerden de beslenerek zara ilçe topraklarında Habeş ırmağını ve Acırmak'ı bünyesine katar. Yeşilirmak'ın güçlü bir kanadını teşkil eden Tozanlı akarsuyu da Köseadağ dolaylarından meydana gelip, Şerefıye yönünde akarak Tokat topraklarına dahil olur.

Zara'nın merkezine 15 kilometre uzaklıkta olan ve Sivas istikametinde yer alan Tödürge gölü, 5 kilometrelik alanıyla Sivas'taki en büyük göldür. Cencin düzlüğünün doğu yönünde bulunan gölün derinliği 20 metre civarındadır. En derin kısmının ise 45 metreye ulaştığı ifade edilmektedir. Buna ek olarak ilçe merkezinin 20 km. kuzeyinde Kaz Gölü bulunmaktadır (Acar, 1990, 6).

Zara'nın arazisi çoğunlukla yukarı Kızılırmak havzasında yer almaktadır. Kuzeyde yer alan arazileri ise Karadeniz bölgesindedir. İlçe arazisinin arasında doğu-batı istikametine akan Kızılırmak akarsuyunun aktığı ve yine bu istikamette ilerleyen geniş bir düzlüğü andıran vadi; bu vadiyi kuzey ve güneyden çevreleyen sarp arazilerden oluşmaktadır. Kızılırmak vadisinde bulunan ilçe merkezinde rakım 1350 metre olmasına rağmen, bu havzanın dışındaki muhtemel rakım 2000-2500 metre dolaylarındadır (Acar, 1990, 5-6).

Doğu Anadolu dağlarının devamı ve Doğu Karadeniz bölgesinin ikinci sıra dağları Zara toprakları içinde yer alır. Kuzey istikametinde 2800 metre rakımdaki Karaçam, 2621 metre rakımdaki Tekeli Dağı, 3050 metre rakımdaki Köseadağ ve 3015 metre rakımdaki Kızıldağ; güney yönünde 2650 metre rakımdaki Çengelli Dağı, 2792 metre rakımdaki Beydağı ve 2676 metre rakımdaki Gürlevik dağları bulunmaktadır (Acar, 2013, 8).

İlçe arazisinin %19,1'i tarım yapmaya müsait olup, tipik bir karasal iklim özelliği taşımaktadır. Yazın yüksek sıcaklık etkisiyle kuraklık olmasına karşın, yine iklim özelliğinin etkisi olan ısı farkı oluşması sebebiyle kışın soğuk ve kar yağışlı geçer. Yağmurların ilkbahar ve sonbahar aylarında yağdığı Zara'da senelik ortalama yağış metre

2. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM

2.1. Zaralı Halil Söyler' in Hayatı

Türk halk müziğinde gerek kendisine has icra tavrıyla gerekse icra ettiği eserlerle ün salan Halil Söyler, Osmanlı İmparatorluğunun sosyoekonomik sarsıntılar geçirdiği dönem olan 1906 yılında Sivas'ın Zara ilçesinde Halil İbrahim ve Gülsüm Hatun'un sekizinci çocuğu olarak dünyaya gelir. İki kızından sonra dünyaya gelen altı erkek çocuğunun vefatından dolayı annesi Gülsüm Hatun ve babası Halil İbrahim erkek evlat özlemi içerisinde olmuşlardır. Bu hasretten dolayı yeni doğan Halil'in üzerine çok titrermişler fakat zayıf ve çelimsiz doğan Halil hastalıklardan kurtulmaz olmuştur. Zayıf ve çelimsizliğinden olsa ki annesi kendisine incecik yavrum, incik yavrum diye seslenirmiş. Zayıf, kuvvetsiz ve cılız anlamına gelen "İncik" lakabı daha sonra İnce şekline dönüşür. Bundan dolayı Zaralılar da kendisine İncik Halil veya İnce Halil diye hitap ederler (Acar, 2018, 19).

Annesinden büyük bir destek, şefkat ve sevgi gören Halil, daha 7 yaşındayken annesinin ölümüyle hayatının acı gerçeğiyle yüzleşir ve talihsiz olaylar peşini bırakmaz olur. Halil daha annesinin ölümüne alışamamışken; babası kırmaya çalıştığı taşların altında kalarak sakatlanır ve iki yıl sonra hayatını kaybeder. Acı bir teessürle yaşama tutunmaya çalışan Halil 10 yaşındayken akrabaları tarafından Sivas yetiştirme yurduna yerleştirilir. 4 yıllık yurt hayatı Halil'in yaşamında yeni bir başlangıcı olur. Yurt yaşamında müziğe olan ilgisini keşfeder ve bağlama çalmayı öğrenerek müzik hayatına ön ayak olmuştur (Acar, 2018, 19).

Bizlerin Zaralı Halil Söyler olarak tanıdığı Halil'in gerçek adı Halil Çataltepe'dir (www.repertukul.com Erişim Tarihi: 25/08/2022). Üç evlilik yapmıştır. Son eşi olan Kamer Hatunla 6'sı kız toplam 9 çocukları vardır. Erkek çocukları Savaş, Sevda ve Uygun; kız çocukları ise Gülsen, Birsen, Şemsi, Ümmi, Gülseren ve Gülenaz' dır (Acar 2018, 49).

Sesinin gürlüğüyle ve kendisine has bir okuması olan Halil, yaşadığı coğrafyada daha genç yaşlardan itibaren sevilen, hatırı geçen bir icracı olmuştur. Bu vesileyle dikkatleri üzerine çeken Halil, dönemin ilçe kaymakamının isteği üzerine soy ismini "Söyler" olarak değiştirmiştir (www.repertukul.com Erişim Tarihi: 25/08/2022).

Askerliğini Sivas'ta yapar (Acar, 2018, 19). Asker ocağında da sanata olan ilgisi ve müzikal becerisi komutanları tarafından keşfedilir. Sesinin güzelliği asker ocağına tesir etmesiyle eğlence ortamlarının aranan, sıklıkla karşılaşılan yüzü haline gelir (www.asikveysel.com Erişim Tarihi: 25.08.2022). Askerde eğlence ortamlarında icralar gerçekleştirmesi Halil için bir fırsat olup, müzikal bilgi ve becerisini artırmasının yanı sıra sahne performansına büyük katkısı olmuştur (Acar, 2018, 19). Askerliğini Sivas'ta yaptıktan sonra Zara'da toplantı ve düğünlerin aranan ismi olmuştur. İlk olarak çevresinin de etkisiyle yazmış olduğu Karlı Dağlar Karanlığın Bastı Mı plağını doldurmuştur (Acar, 1990, 66).

Askerlikten sonra doğup büyüdüğü şehirde tanınmaya başlayan Halil'in şanı-şöhreti yaşadığı yerlere ve yakın çevrelere sığmaz olur. Kendisine büyük hayranlık duyan manifaturacı Şükrü Efendi kendisini İstanbul'a götürüp bir plak şirketiyle anlaşmalarını sağlar. Halil plak doldurmaya başlar fakat plak şirketi anlaşmalarına sadık kalmaz. Söz verdiği gibi vaatleri yerine getirmeyen plak şirketiyle mahkemelik olurlar. Doldurulan plaklar büyük bir ilgiyle karşılanır ve tamamı satılır. Böylelikle şöhreti daha büyük kitlelere yayılınca plakçıların aranan adamı olur. Tanınmaya başlamasıyla dönemin ünlü sanatçıları ile yurttan turnelere çıkarlar (www.asikveysel.com Erişim Tarihi: 25.08.2022). Yapılan gezilerde Divrikli Nuri Üstünses, Hafız Halit ve Feryadi Hakkı ile tanışıp meşk etmeye başlarlar. Müzikal becerilerini geliştirmede bu isimlerin katkısı oldukça büyük olmuştur. Yanık ve gür sesiyle günden güne kendisine olan ilgilerin ülke çapında artmasıyla eğlence merkezlerin, sıra gecelerinin ve düğünlerin aranan sanatçısı olmuştur (Acar, 2018, 19-22).

Dönemin Radyo programlarına konuk olmuştur. Zaralı Halil'in radyodan yükselen sesini dinleyen hemşerileri işte Halil Emminin türküsü diyerek kulak kesilir olmuşlardır. İsminin başında Zaralı olarak belirtilmesiyle memleketi olan Zara'nın ismine de ün kazandırmıştır (www.asikveysel.com Erişim Tarihi: 25.08.2022). Bu durum memleketlilerinin büyük ilgisini toplar ve büyük bir destekle Halil'e yardımcı olmaya çalışırlar. Bulunduğu çevrelerin ekonomik açıdan yetersiz olması kendisini büyük şehirlere yönelmeye zorlamıştır. Her zaman büyük desteğini aldığı manifaturacı Şükrü Efendi sayesinde İstanbul'da geniş bir çevre oluşturmuştur. Burada Erzincanlı Şerif, Malatyalı Fahri ve Celal Güzelses'le tanışıp beraber meşk etmişlerdir. Daha sonra yine memleketiyle anılan Diyarbakırlı Celal Güzelses'e ait olan Kara Gözler türküsünü plağa

seslendirerek, memleketinin ismiyle anılan sanatçılar arasında yerini alır. 1945-1958 yıllarında Nurettin Dadaloğlu, Zehra Bilir ve Muzaffer Akgün gibi isimlerle birçok alanda konser icra etmişlerdir (Acar, 2018, 22).

Sanat hayatı boyunca yüzlerce türkü dillendirmiş ve gerek kendi yaşamından gerekse çevresinde olup biten olayları eserleri vasıtasıyla topluma aktarmaya çalışmıştır. Dönem dönem zamanın ünlü isimleriyle meşk ederek onların eserlerini seslendirmiştir. Aynı şekilde kendi eserleri de başka sanatçılar tarafından icra edilmiştir. Kendisinin olduğu söylenen bazı eserlerinin sözleri kız kardeşi Fadime Hanım tarafından yazıldığı söylenmektedir (Kaya, 1987, 14).

Zaralı Halil'in müzikal gelişiminde, dönemin bilinen sanatçıların dinlemesinin büyük katkısı olmuştur. Doğup büyüdüğü bölgenin icracılarından Divrikli Nuri Üstünses, Hakkı Bey, Feryadi Hafız, Hafız Halid Efendi'yle meşk etmiş ve kendilerinden etkilenmiştir. Yine yakın bölgelerden olup dönemin ünlü sanatçıları olan Diyarbakırlı Celal Güzelses, Erzincanlı Hafız Şerif ve Tamburi Malatyalı Fahri Kayahan'la meşk etmesinin yanı sıra kendilerinden etkilendiği ifade etmiştir (tr.wikipedia.com).

Acar, Zaralı Halil Söyler' in kulak eğitiminin ve müziğe olan ilgisinin daha çocukluktan, annesinin kucağındaiken başladığını ifade etmektedir. Annesi Gülsüm Hatun'un okuma-yazma bilmemesine rağmen kültürel anlamda zengin bir alt yapıya sahip olduğu bilgilerine yer vermiştir. Anlattığı masalların ve düzdüğü manilerin büyük ilgiyle dinlendiğini, Zaralı Halil'in bu zenginlik içinde büyüdüğünü aktarmıştır (Akt. Acar 2018: 24). Müzik alanında düzenli bir tahsili olmayışı ve nota bilmiyor olması kendisini dinleyerek geliştirme yoluna yönlendirmiştir (Kaya 1987: 15). Bu açıdan bağlama ud ve tambur çalmasının büyük oranda etkisi olmuştur (Acar 2018, 22-24).

Araştırmalar neticesinde Zaralı Halil'in herhangi bir saz icra ettiğine dair bulguya rastlanılamamıştır. Fakat Kaya ve Acar'ın yapmış olduğu çalışmalarda tambur, ud ve bağlama çalmasının müzik gelişiminde katkısının büyük olduğu ifadelerine yer verildiği görülmektedir (Acar, 2018, 22-24; Kaya, 1987, 15).

Dönemin Teknik açıdan ses kayıt cihazlarının yetersiz olması, plak kayıtlarında volümü daha düşük olan bağlama yerine daha yüksek volüme sahip olan klarnet, cümbüş, kanun, mızraplı ve yaylı tambur, çalpara ve dümbelek sazlarına yer verilmiştir (Kaya, 1987, 15).

Sivas'ta hoyrat türünde uzun hava okunmamasına rağmen Zaralı Halil Söyler Odeon plağına seslendirdiği ilk türkü, Celal Güzelses' e ait olan Kara Gözler hoyratı olmuştur. Seslendirdiği plaklara dönemin ünlü saz sanatçıları olan Tamburi Malatyalı Fahri, Kemani Erzurumlu Haydar Telhüner, Klarnet Şükrü Tunar, Kanuni Ahmet Yatman eşlik etmişlerdir. Seslendirme yaptığı plakları 1945 ile 1958 yıllarında doldurmuştur (Kaya 1987, 15). Bu vesileyle Zehra Bilir, Muzaffer Akgün ve Nurettin Dadaloğlu gibi birçok sanatçıyla çeşitli konserler vermişlerdir. Zaralı Halil konserler ve plak çalışmaları gibi sebeplerle uzun süre memleketi ve ailesinden ayrı kalmıştır. Eserleri radyoda devrin önemli sanatçıları olan Zehra Bilir, Neriman Altındağ ve Nermin Yapar tarafından seslendirilmişlerdir (Acar 2018, 26). Sabah Güneşi Doğmuş Boyalı Konaklara eserini kadın sanatçı Nermin Yapar' la beraber plağına seslendirmişlerdir. Yurt konserleri icralarında ve gazino çalışmalarında Suzan Yakar'la beraber türkülerini seslendirdikleri ifade edilmektedir (Kaya 1987, 15). Yıllarca süregelen türküler dönem dönem icralarında değişimlere uğradığı aşikardır. Bu hususta Zaralı Halil Söyler, Urfalı Hacı baki Yurtsever, Diyarbakırlı Celal Güzelses ve Malatyalı Fahri Kayahan birbirlerinin eserlerini bestelerin değişmemesi şartıyla sözlerini değiştirerek icra etmişlerdir (Acar 2018, 26).

Acar, Halil Söyler sanat hayatı süresince yüz elli civarında eser icra etmiş, kırk beş adet eserin bestesi ve güftesini hazırlamıştır (Acar, 2018, 26). Yapılan araştırma doğrultusunda 42 adet eserin ses kaydı tespit edilmiş ve incelemeye tabi tutulmuştur. Belirtilen diğer eserlerin kaybolduğu veya arşivlerde gizli tutulduğu kanaatindeyiz.

T.R.T. repertuarında 11 adet kırık hava türünde eseri bulunmaktadır. Bunlar; Ağılın Altı Kenger, Gördüm Ki Gülşende Edersin Nida, Çaya İndim Taşı Yok, Kaleden İniş M' olur, Ezim Ezim Eziliyor Yüreğim, Kara Ola Böyle Yazı, Kaşların Karasına, Kiremit Bacaları, Sabah Güneşi Doğdu, Söğüt Yaprığı Yerde Azizem ve Tevekte Üzüm Kara eserleridir. Bu eserlerden 8 adedi Muzaffer Sarısözen tarafında derlenip notaya alınmıştır. Bunların yanı sıra bir adet eseri Kubilay Dökmetaş tarafından derlenip, İhsan Öztürk ve Kubilay Dökmetaş tarafından notaya alınmıştır. Kalan diğer 2 eser ise Burhan Talaz tarafından plaktan notaya aktarılarak TRT nota arşivine kazandırılmıştır (<https://www.repertukul.com> Erişim Tarihi: 25/08/2022).

Ne yazık ki, birçok eseri kaderlerine terkedilmiş veya sahihsiz kalması sebebiyle diğer icracılar tarafından kendilerine ve farklı yörelere mal edilmişlerdir (Acar 2018, 27). Bu

eserlerden; Bugün De Günlerden Cumadır Cuma eseri Binali Salman adına kaynak gösterilerek TRT repertuvarında Bayburt türküsü olarak yer edilmiştir fakat, bu eser 1940 yıllarında Halil Söyler tarafından plağa seslendirilmiştir. Repertuvarda yer alan bu türkü aynı söz ve ezgiyle Halil Söyler tarafından seslendirilmiş kasetleri bulunmaktadır. TRT repertuvarındaki bu eser 1966 tarihinde Nida Tüfekçi derleyip notaya aktarmıştır. Yapılan yanlışlığın düzeltilip türkünün asıl sahibi olan Zaralı Halil Söyler adına, künyesinin ise Sivas-Zara şeklinde değiştirilmesi daha uygun olacağı kanaatini oluşturmaktadır (Kaya, 2001, 4).

Yine bir başka örnek olan Ey Hamamcı isimli tatyan formundaki eseri Aşık Davut Sulari adına kaynak oluşturularak Erzincan yöresine kaydedilmiştir. Halil Söyler bu türkülerini plağa seslendirdiği dönemde gerek Davut Sulari gerekse Binali Salman saz çalamayacakları kadar küçük olup, bu türkülerini icra edebilecekleri yaşta olmadıkları ifade edilmektedir. Çünkü birbirlerinin muasırı olmadıkları aktarılmaktadır (Kaya 1987, 16). Aynı bilgiler Acar'ın araştırmalarında da yer verilmiş olup, Kaya'nın çalışmasını destekler niteliği taşımaktadır (Acar, 2018, 27).

Zaralı Halil Söyler' in olduğu söylenen bir diğer eser, Göç Göç Oldu uzun havasını Sivas Üniversitesi'nde öğretim üyesi olan Rifat Kaya tarafından 1976 yılında Erzurum radyosu sanatçılarından Mükerrerem Kemertaş' a dinletilerek, TRT'de ilk kez bu sanatçı tarafından kasete seslendirildiği ifade edilmiştir. Bahsi geçen eser Mükerrerem Kemertaş kaynak kişi gösterilerek, Erzurum yöresi uzun havalarına dahil edilmiştir (Kaya 1987, 16). Acar'ın araştırmalarında, Mükerrerem Kemertaş' ın 1931 doğumlu olduğu ve Halil Söyler' in bu eseri icra ettiği dönemin Mükerrerem Kemertaş' ın çocukluk yıllarına denk geldiği ifadelerine yer verilmiştir (Acar, 2018, 27). Böylece Acar'ın vermiş olduğu bilgiler Kaya'nın savını destekler nitelikte olmuştur.

Dönemin ünlü sanatçıları birbirinin eserlerini dostluklarına olan nazirelerinden olmalı ki plaklara seslendirmişlerdir fakat, plağa okunan eserler sonraki dönemlerde notasyona aktarılırken veya tescillenirken türküler farklı kişiye veya yöreye kaydedilme gibi birçok hatalar yapılmıştır. Kaya'nın yapmış olduğu çalışmaya göre Zaralı Halil söyler' e ait olduğu düşünülen eserlerden Kaşların İnce Mince ve Bir Gül İçin Bülbül Giymiş Kareler türkülerini Erzincanlı Hafız Şerif, Yün Eğirdim Kelep Ettim türküsünü, Neriman Altındağ, Ezim Ezim Eziliyor Yüreğim eserini ise Suzan Yakar plağa seslendirmiştir. Bir

başka örnek oluşturan, Zaralı Halil Söyler' e ait olan Ağılın Altı Kenger eseri Urfalı Mukim Tahir tarafından varyant şeklinde Ayağında Kundura sözüyle plağa seslendirmiştir. Aynı durumu oluşturan örnek, Celal Güzelses' in Kara Gözler ve Divrikli Nuri Üstünses' in Yandım Allah Yandım Yatamıyorum, Açıl Mor Menevşem Bahar Erişti eserlerini Zaralı Halil plağa seslendirmiştir. Plağa okunan bu eserlerden Bir Gül İçin Bülbül Giymiş Kareler eserini Zaralı Halil Söyler' e ait olup Erzincan yöresine Hafız Şerif kaynak gösterilerek TRT repertuvarına kaydedilmiştir (Kaya, 1987, 16).

Zaralı Halil Söyler gerek yazdığı güftelerle gerekse kendisine has icrasıyla halkın beğenisini kazanmış bir sanatçıdır. Acar'ın ifadesiyle de kendisini her iki yönüyle incelemek daha yerinde bir değerlendirme olacağı kanaatini oluşturmaktadır. Seslendirdiği eserlerin çoğunun güftesini kendisi yazmıştır fakat, bazı eserlerin sözlerini ablası Fadime'yle birlikte yazdıkları söylenmektedir. Ailesine dair yukarıda verdiğimiz bilgilerde kendisinden yaşça büyük olan Şakire ve Makbule adında iki ablası olduğuna değinmiştik fakat kendisinden yaşça küçük olan Fadime adındaki kız kardeşi olduğu bilgisini Acar'ın çalışmalarında yer verdiğini görmekteyiz (Acar, 2012, 6).

Müzik folkloru açısından Zara, Divriği ve Kangal ilçelerine benzerlik teşkil etse de Zaralı Halil Zara'da farklı bir müzik anlayışıyla ortaya çıkmaktadır. Yöre müziğinde halk tabiriyle ince saz denilen enstrümanlar kullanılmazken, Zaralı Halil Söyler' in İcra ettiği eserler ince saz eşliğiyle karşımıza çıkmaktadır. Bu sazların yöreye girmesinde Cindeler diye tabir edilen ailenin büyük ölçüde etkisi olmuştur. Bu dönemde Zara'nın düğün ve eğlencelerinde çalan Cindeler, Tunceli-Hozat'tan gelip Zara'ya yerleşmişlerdir. Bütün fertleri müzisyenlerden oluşan bu aile, uzun bir zaman boyunca Zaralı Halil Söyler' in icralarına eşlik etmişlerdir. Halil Söyler' in müzik eğitimin olmaması, kendisini dinleme yoluna yetiştirmesine sevk etmiştir. Bu vesileyle dönemin ünlü isimleri olan Hacı Baki Yurtsever, Fahri Kayahan ve Celal Güzelses' le aralarındaki etkileşimden kaynaklı olarak icraları birbirlerine benzerlik göstermektedir (Acar, 2018, 22-24).

Zaralı Halil Söyler' i gerek çıktığı turnelerden gerekse plak çalışmalarından dolayı yıllarca gurbetlik çekmesi ve sılada garip kalan çoluk çocuğuna olan hasreti kendisini epeyce yıpratmıştır. Ömrünün son birkaç yılında Doktorların nefes darlığı ve kalp yetmezliği teşhisini koymasıyla evine gelen Zaralı Halil son yıllarını Zara'da geçirmiştir (Acar, 2018, 49).

Acar, Zaralı Halil ilgili anılarında şu bilgilere yer vermiştir; Zara' ya döndüğü sıralarda evden dışarıya pek çıkamıyordu. Doğumdan kaldığı söylenilen kamburu vardı. Zara halkı sesinin güzelliği kamburundan geliyor diye söylerlerdi. Palabıyıklı, geniş ağızlı ve başına taktığı siyah renkli fötr şapkasıyla kollarını sallayarak yürürdü (Acar, 2018, 41-42).

Tanınmışlığın ve imkanların zirvesinde olduğu yıllarda mal ve mülke önem vermediği için son senelerini yokluk içinde geçirmiştir. (Acar, 2018: 41-42). Gerek eserleriyle gerekse doldurmuş olduğu plaklarla halk müziğine nice katkıları olan kadim sanatçı 15.01.1964 tarihinden vefat etmiştir (Sümbüloğlu, 2001, 146). 58 yaşında vefat eden Zaralı Halil Söyler, Zara' da Demir sırık mevkiindeki Küçük Köprü başındaki kabristana defnedilmiştir (www.sehrisivas.com Erişim Tarihi: 25.08.2022).

2.2. Tür Sınıflandırılmasına İlişkin Bulgular

Form Tablo 1: Tür Sınıflaması

NO	Türkünün Adı	Kırık Havalar	Karma Havalar	Uzun Havalar
1.	Abdonun Mezarı			✓
2.	Akşam Olur Gölge Düşer Kayıya			✓
3.	Asker Ağam			✓
4.	Aşam Dedim Aşamadım Dağları			✓
5.	Baba Bugün Tersine Mi			✓

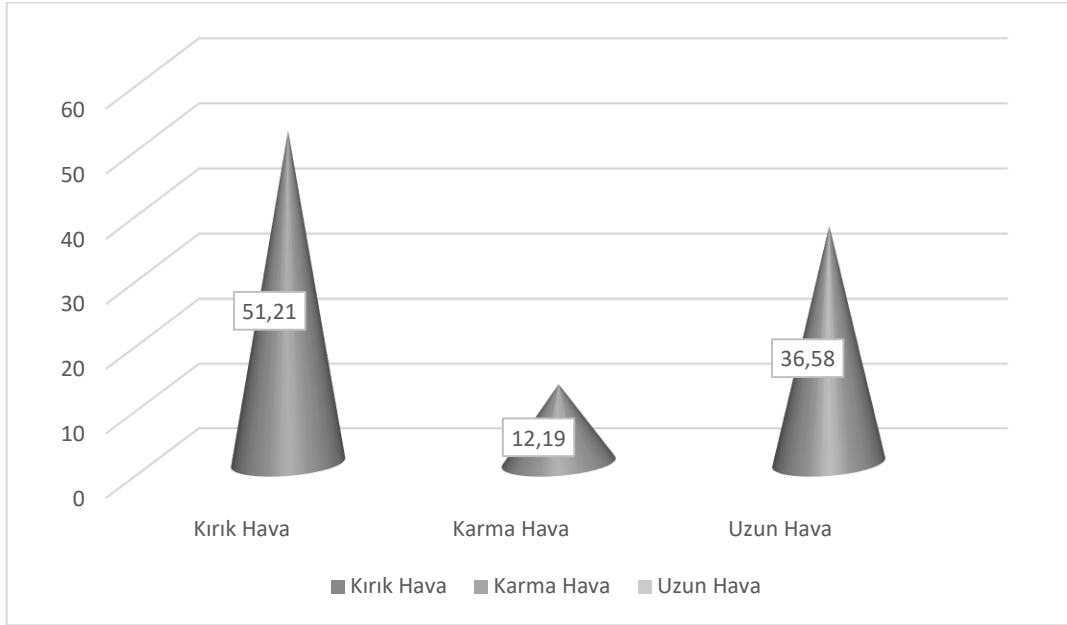
6.	Çubuğu Asma Yarım			✓
7.	Eridi Kalmadı Dağların Karı			✓
8.	Gelin Güveyi			✓
9.	Göç Göç Oldu			✓
10.	Kan Ağlıyor Erzincan			✓
11.	Kara Gözler			✓
12.	Karadır Kaşların Eğmeli Değil			✓
13.	Sarı Yerden Su Gelir			✓
14.	Yaylalar			✓
15.	Yola Gel			✓
16.	Bugünde Günlerden Cumadır Cuma		✓	

17.	Gine Yüксеlecek Türk Hava Kuşu		✓	
18.	İtikatın Tam Tut Yolunu Tanı		✓	
19.	Narmandan Gelirken		✓	
20.	Yandım Allah Yandım Yatamıyorum		✓	
21.	Ağılın Altı Kenger	✓		
22.	Badi Zaba	✓		
23.	Bahçalarda badem var	✓		
24.	Bu yol zara' nın yolu	✓		
25.	Çadır almış nerelerden gelirsın	✓		
26.	Duman olur dağlar başı	✓		
27.	Ey hamamcı	✓		

28.	Ezim ezim eziliyor yüreğim	✓		
29.	Gördüm ki Gülşen de Edersin Nida	✓		
30.	Gözün kör olsun baba	✓		
31.	Gurbet eli dolaşma	✓		
32.	Güzel bulmazsa eşini	✓		
33.	Kaleden iniş m' olur	✓		
34.	Kaşların ince mince	✓		
35.	Koylasar Bağ Üzümlü	✓		
36.	Kiremit bacaları	✓		
37.	Mendilinle kar getir	✓		
38.	Pınarın başında (Elde Çokmuş Güzel)	✓		

39.	Sabah güneşi doğdu	✓		
40.	Söğüt yaprağı	✓		
41.	Yağmur yağar bulut döner göllere	✓		

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 1: Tür Analizi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada tür sınıflamasına yönelik 41 türkü incelemeye alınmıştır. 21 türkü kırık havadır. Kırık havaların tüm eserlere oranı %51,21'dir. İncelenen 41 türkünden 15 adeti uzun havadır. Uzun havaların tüm eserlere oranı %36,58'dir. İncelenen 41 türkünden 5' i ise karma havadır. Karma havaların tüm eserlere oranı %12,19'dur.

2.3. Makamsal Benzerlik Özelliklerine İlişkin Bulgular

İncelenen eserler makam mantığı dahilinde değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Ancak unutulmamalıdır ki klasik müziklerin en büyük özelliği kurallı bir yapıya sahip

olmalarıdır. Bu kural dahilinde meydana getirilen eserler farklı açılardan incelenebilir. Halk müziklerinde ise kuralsız bir yapı hakimdir.

Makam incelemeleri bu “kural” mantığı kapsamında değerlendirilebilir. Klasik müziklerde makamın bütün özellikleri belirgin ve nettir. Ancak bu belirginliği halk müziklerinde aramak fazla mümkün değildir. Bu kapsamda incelediğimiz eserler, klasik müziklerdeki makam isimlendirmelerini alarak “benzer” ifadesiyle anılmaktadır.¹

Form Tablo 2: Makamsal Benzerlik Özellikleri Sınıflaması

NO	Türkünün Adı	Hüseyni	Hicaz	Rast	Segâh
1.	Abdonun Mezarı		✓		
2.	Akşam Olur Gölge Düşer Kayıya	✓			
3.	Asker Ağam	✓			
4.	Aşam Dedim Aşamadım Dağları	✓			
5.	Baba Bugün Tersine Mi		✓		
6.	Çubuğu Asma Yarım		✓		

¹ 20.10.2022 Doç. Dr. Sertan Demir ile yapılan kişisel görüşme, Sakarya Üniversitesi devlet konservatuarı.

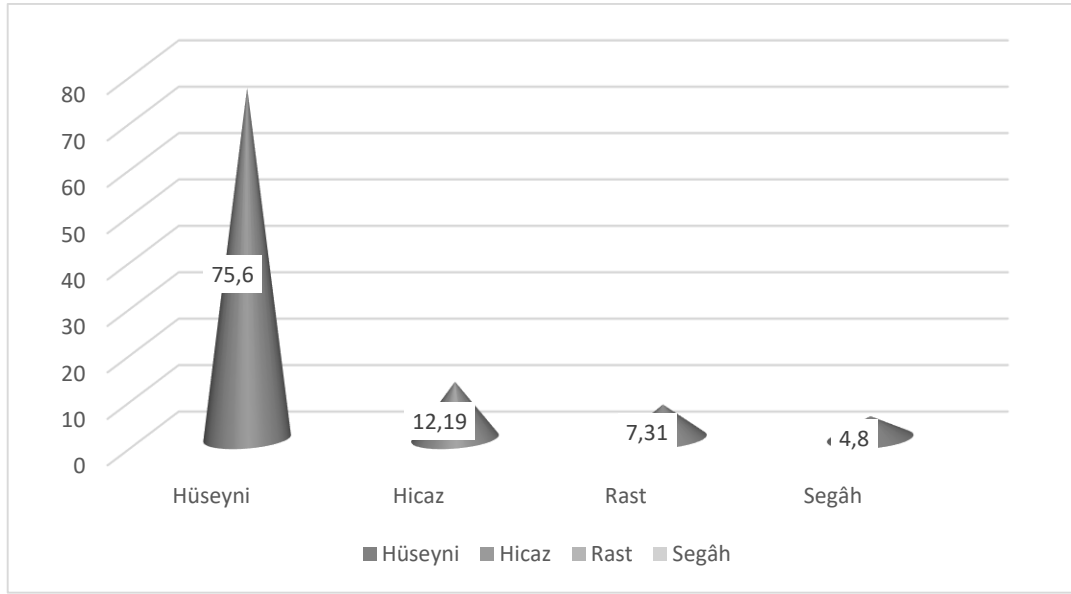
7.	Eridi Kalmadı Dağların Karı	✓			
8.	Gelin Güveyi	✓			
9.	Göç Göç Oldu				✓
10.	Kan Ağlıyor Erzincan	✓			
11.	Kara Gözler	✓			
12.	Karadır Kaşların Eğmeli Değil	✓			
13.	Sarı Yerden Su Gelir	✓			
14.	Yaylalar	✓			
15.	Yola Gel	✓			
16.	Bugün De Günlerden Cumadır Cuma	✓			
17.	Gine Yüksелеcek Türk Hava Kuşu	✓			

18.	İtikatın Tam Tut Yolunu Tanı	✓			
19.	Narmandan Gelirken	✓			
20.	Yandım Allah Yandım Yatamıyorum	✓			
21.	Ağılın Altı Kenger	✓			
22.	Badi Zaba	✓			
23.	Bahçalarda Badem Var	✓			
24.	Bu Yol Zara'nın Yolu	✓			
25.	Çadır Almış Nerelerden Gelirsin			✓	
26.	Duman Olur Dağlar Başı		✓		
27.	Ey Hamamcı				✓
28.	Ezim Ezim Eziliyor Yüreğim	✓			

29.	Gördüm Ki Gülşende Edersin Nida	✓			
30.	Gözün Kör Olsun Baba	✓			
31.	Gurbet Eli Dolaşma	✓			
32.	Güzel Bulmazsa Eşini	✓			
33.	Kaleden İnış M'olur	✓			
34.	Kaşların İnce Mince	✓			
35.	Koylasar Bağ Üzüümü			✓	
36.	Kiremit Bacaları			✓	
37.	Mendilinle Kar Getir	✓			
38.	Pınarın Başında (Elde Çokmuş Güzel)		✓		
39.	Sabah Güneşi Doğdu	✓			

40.	Söğüt Yaprığı	✓			
41.	Yağmur Yağar Bulut Döner Göllere		✓		

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 2: Makamsal Benzerlik Analizi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada, 41 adet türkünün makamsal benzerlik özellikleri açısından incelemesi gerçekleştirilmiştir. 31 türkü hüseyini makamına benzerlik göstermektedir. Hüseyini makamına benzerlik gösteren eserlerin tüm eserlere oranı %75,60'tır. İncelenen 41 adet türkünden 5' i hicaz makamına benzerlik göstermektedir. Hicaz makamına benzerlik gösteren eserlerin tüm eserlere oranı %12,19' dur. İncelenen 41 adet türkünden 3' ü rast makamına benzerlik göstermektedir. Rast makamına benzerlik gösteren eserlerin tüm eserlere oranı %7, 31'dir. İncelenen 41 adet türkünden 2' si segâh makamına benzerlik göstermektedir. Segâh makamına benzerlik gösteren eserlerin tüm eserlere oranı %4,8'dir.

2.4. Güçlü Sesine İlişkin Bulgular

Form Tablo 3: Güçlü Sesi Sınıflaması

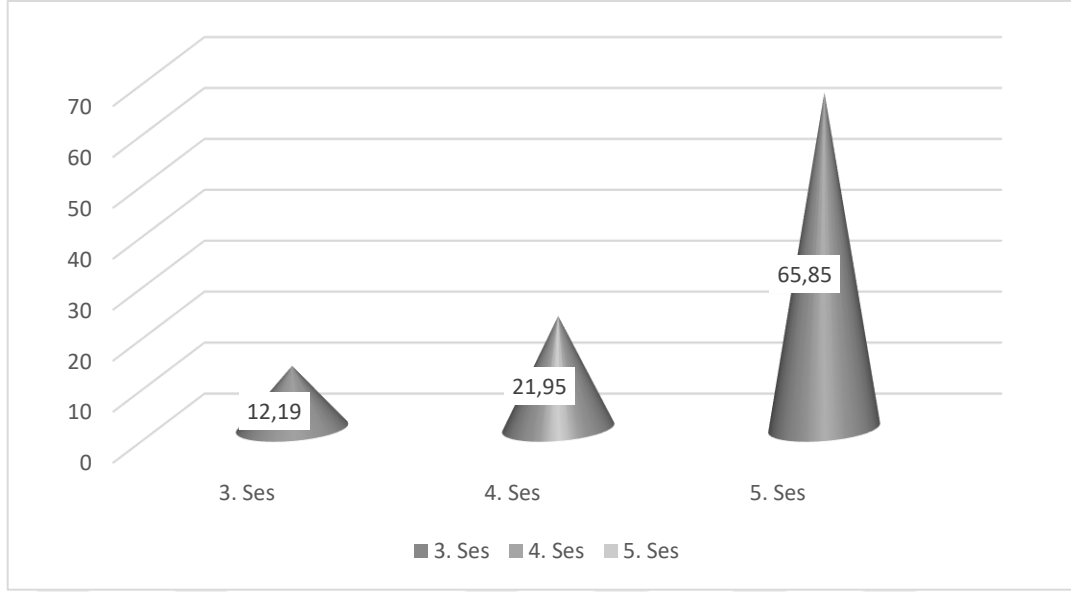
NO	Türkünün Adı	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1.	Abdonun Mezarı		✓	
2.	Akşam Olur Gölge Düşer Kayıya			✓
3.	Asker Ağam			✓
4.	Aşam Dedim Aşamadım Dağları			✓
5.	Baba Bugün Tersine Mi		✓	
6.	Çubuğu Asma Yarım		✓	
7.	Eridi Kalmadı Dağların Karı			✓
8.	Gelin Güveyi			✓
9.	Göç Göç Oldu	✓		

10.	Kan Ağlıyor Erzincan			✓
11.	Kara Gözler			✓
12.	Karadır Kaşların Eğmeli Değil			✓
13.	Sarı Yerden Su Gelir			✓
14.	Yaylalar			✓
15.	Yola Gel		✓	
16.	İtikatın Tam Tut Yolunu Tanı			✓
17.	Narmandan Gelirken			✓
18.	Yine Yüксеlecek Türk Hava Kuşu			✓
19.	Ağılın Altı Kenger			✓
20.	Badi Zaba			✓

21.	Bahçalarda badem var		✓	
22.	Bu yol zara'nın yolu			✓
23.	Bugün de günlerden Cumadır Cuma		✓	
24.	adır almış nerelerden gelirsın	✓		
25.	Duman olur dağlar başı			✓
26.	Ey hamamcı	✓		
27.	Ezim ezim eziliyor yüreğim			✓
28.	Gördüm ki Gülşen de Edersin Nida			✓
29.	Gözün k�r olsun baba			✓
30.	Gurbet eli dolaşma		✓	
31.	Güzel bulmazsa eşini			✓

32.	Kaleden iniş m' olur			✓
33.	Kaşların ince mince			✓
34.	Koylasar Bağ Üzümlü	✓		
35.	Kiremit bacaları	✓		
36.	Mendilinle kar getir			✓
37.	Pınarın başında (Elde Çokmuş Güzel)			✓
38.	Sabah güneşi doğdu		✓	
39.	Söğüt yaprağı			✓
40.	Yağmur yağar bulut döner göllere		✓	
41.	Yandım Allah yandım yatamıyorum			✓

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 3: Güçlü Sesler Analizi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada, 41 adet türkünün güçlü seslere ilişkin incelemesi gerçekleştirilmiştir. İncelenen 41 adet türkünün 26'sında 5. derece güçlü kullanılmıştır. 5. derece güçlü kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %65,85'tir. İncelenen 41 adet türkünün 9'unda 4. derece güçlü kullanılmıştır. 4. derece güçlü kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %21,95'tir. İncelenen 41 adet türkünün 5'inde 3. derece güçlü kullanılmıştır. 3. Derece güçlü kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %12,19'dur.

2.5. Usul İncelemelerine İlişkin Bulgular

Form Tablo 4: Karma Havaların Usul İncelemeleri

NO	Türkünün Adı	3/4	4/4	5/8	6/4	7/8	8/4	10/8	12/8	15/8	18/8	20/8	23/8
1.	Bugünde Günlerden Cumadır cuma							✓	✓		✓	✓	✓
2.	Gine Yüксеlecek Türk Hava Kuşu		✓										

3.	İtikatın Tam Tut Yolunu Tanı		✓										
4.	Narmandan Gelirken							✓	✓		✓		
5.	Yandım Allah Yandım Yatamıyorum	✓	✓										

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada, 26 adet türkünün usul açısından incelemesi gerçekleştirilmiştir. İncelenen 26 türkünden 5'i karma havadır. Karma havalardan 2 adedinde tek usul kullanılmıştır. Tek usul kullanan eserler 4/4 usulündedir. Karma Havalardan 3 eserde birden fazla usul kullanılmıştır. 1 eserde 10/8, 12/8, 18/8, 20/8, 23/8 usul kullanılmıştır. 1 eserde 10/8, 12/8, 18/8 usul kullanılmıştır. 1 eserde 3/4, 4/4 usul kullanılmıştır.

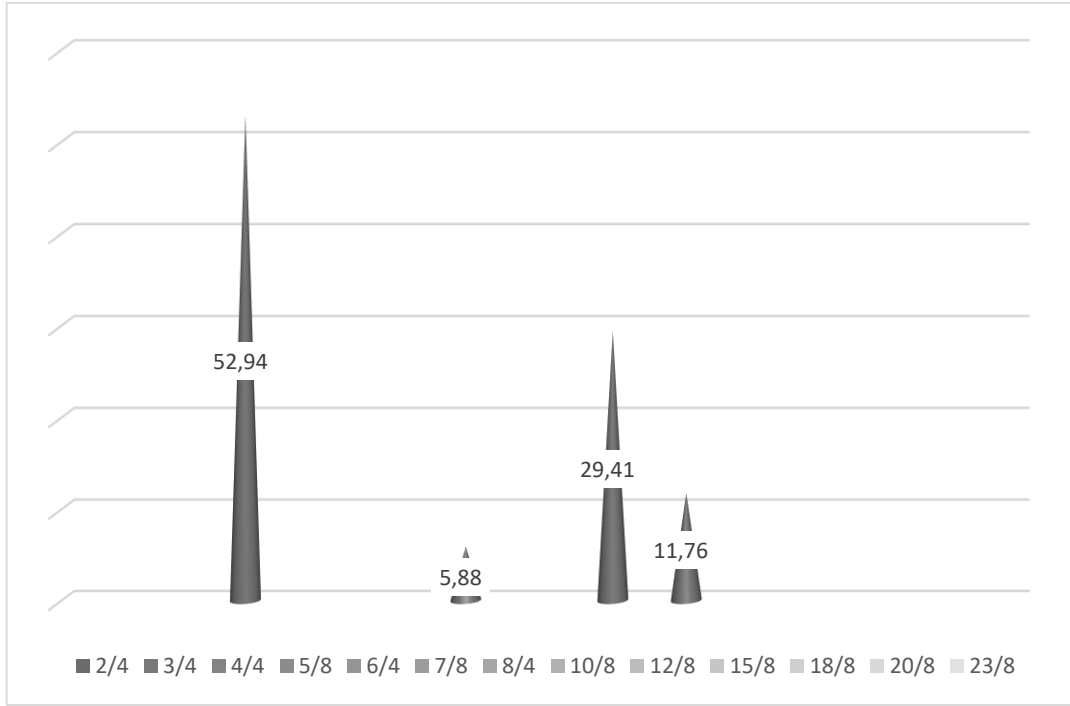
Form Tablo 5: Kırık Havalarda Tek Usul Kullanımına İlişkin Usul İncelemeleri

NO	Türkünün Adı	2/4	3/4	4/4	5/8	6/4	7/8	10/8	12/8	15/8	18/8	20/8	23/8
1.	Ağılın Altı Kenger			✓									
2.	Badi Zaba							✓					
3.	Bahçalarda badem var			✓									
4.	Bu yol zara'nın yolu			✓									

5.	Çadır almış nerelerden gelirsin			✓									
6.	Duman olur dağlar başı			✓									
7.	Ey hamamcı			✓									
8.	Gördüm Ki Gülşende Edersin Nida			✓									
9.	Gözün kör olsun baba			✓									
10.	Gurbet eli dolaşma							✓					
11.	Güzel bulmazsa eşini							✓					
12.	Koylasar Bağ Üzümlü			✓									
13.	Kiremit bacaları						✓						
14.	Mendilinle kar getir							✓					
15.	Sabah güneşi doğdu							✓					

16.	Söğüt yaprağı							✓					
17.	Yağmur yağar bulut döner göllere							✓					

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 4: Karık Hava Tek Usul Kullanan Eser Analizi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada, 26 adet türkünün usul açısından incelemesi gerçekleştirilmiştir. İncelenen 26 adet türkünden 17' sinde tek usul kullanılmıştır. Tek usul kullanan eserlerden 9 adedi 4/4 usulündedir. 4/4 usul kullanan eserlerin tek usul kullanan eserlere oranı %52,94'tür. Tek usul kullanan 17 eserden 5'i 10/8 usuldedir. 10/8 usuldeki eserlerin oranı %29,41'dir. Tek usul kullanılan 17 eserden 2'sinde 12/8 usul kullanılmıştır. 12/8 usul kullanan eserlerin oranı %11,76'dır. Tek usul kullanan 17 eserden 1'inde 7/8 usul kullanılmıştır. 7/8 usul kullanan eserin oranı %5,88'dir.

Form Tablo 6: Kırık Havalarda Birden Fazla Usul Kullanımına İlişkin Usul İncelemeleri

NO	Türkünün Adı	2/4	3/4	4/4	5/8	6/4	7/8	10/8	12/8	15/8	18/8	20/8	23/8
1.	Ezim ezim eziliyor yüreğim							✓		✓			
2.	Kaleden iniş m'olur				✓			✓					
3.	Kaşların ince mince	✓		✓									
4.	Pınarın başında (Elde Çokmuş Güzel)			✓		✓							

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada, 26 adet türkünün usul açısından incelemesi gerçekleştirilmiştir. İncelenen 26 adet türkünden 4'ünde birden fazla usul kullanılmıştır. Birden fazla usul kullanan 4 adet türkünden; 1'inde 10/8, 15/8 usul kullanılmıştır. 1 türkünde 5/8, 10/8 usul kullanılmıştır. 1 türkünde 4/4, 2/4 usul kullanılmıştır. 1 türkünde 4/4, 6/4 usul kullanılmıştır.

2.6. Metronom İncelemelerine İlişkin Bulgular

Form Tablo 7: Metronom İncelemeleri

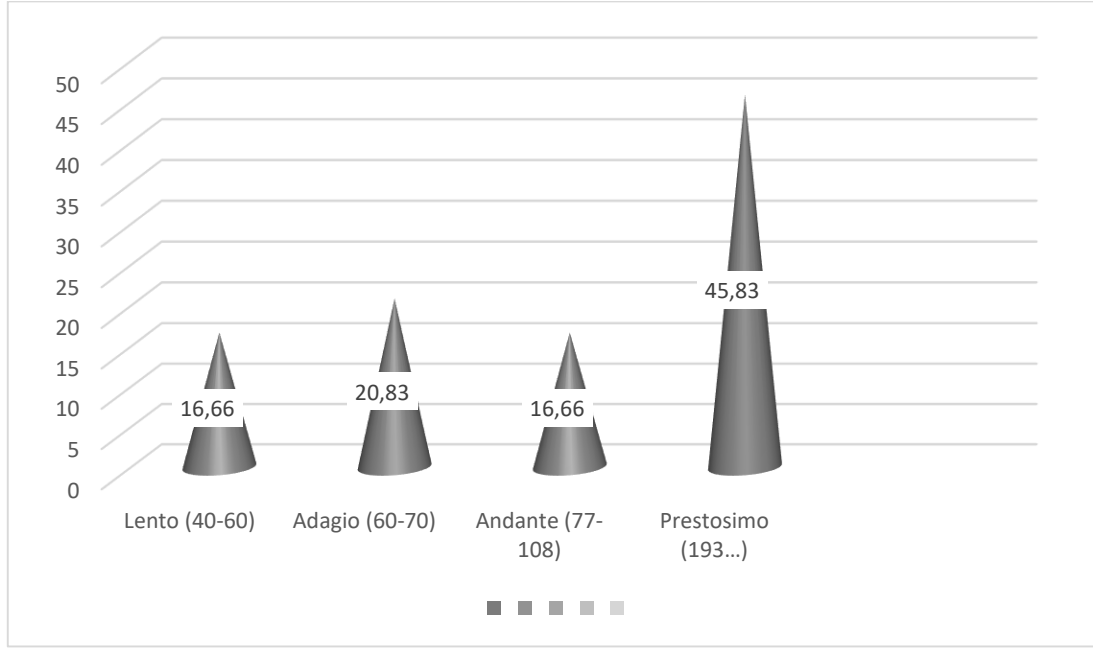
NO	Kırık Havalar	Lento 40-60	Adagio 60-76	Andante 77-108	Moderato 109-120	Allego 121- 168	Presto 169- 192	Prestosimo 193 ...
----	---------------	-------------	--------------	----------------	------------------	-----------------	-----------------	--------------------

1.	Ağılın Altı Kenger	✓						
2.	Badi Zaba							✓
3.	Bahçalarda badem var		✓					
4.	Bu yol zara'nın yolu		✓					
5.	Bugün de günlerden Cumadır Cuma							✓
6.	Çadır almış nerelerden gelirsin		✓					
7.	Duman olur dağlar başı	✓						
8.	Ey hamamcı		✓					
9.	Ezim ezim eziliyor yüreğim							✓
10.	Gördüm ki Gülşende Edersin Nida	✓						
11.	Gözün kör olsun baba		✓					

12.	Gurbet eli dolaşma							✓
13.	Güzel bulmazsa eşini							✓
14.	Kaleden iniş m' olur							✓
15.	Kaşların ince mince	✓						
16.	Koylasar Bağ Üzümü			✓				
17.	Kiremit bacaları							✓
18.	Mendilinle kar getir							✓
19.	Narmandan Gelirken							✓
20.	Pınarın başında (Elde Çokmuş Güzel)			✓				
21.	Sabah güneşi doğdu			✓				
22.	Söğüt yaprağı							✓

23.	Yağmur yağar bulut döner göllere							✓
24.	Yandım Allah yandım yatamıyorum			✓				

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 5: Metronom Analizi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada ele alınan 41 adet türküden, 24 adedi metronom açısından incelemeye tabi tutulmuştur. Kırık havaların metronom incelemelerine ilişkin analizde; 11 türküde Pretosimo' ya yer verilmiştir. Bunun oranı %45,83'tür. 5 türküde Adagio' ya yer verilmiştir. Bunun oranı %20,83'tür. 4 türküde Andante' ye yer verilmiştir. Bunun oranı %16,66'dır. 4 türküde Lento' ya yer verilmiştir. Bunun da oranı %16,66' dır.

2.7. Ses Genişliğine İlişkin Bulgular

Form Tablo 8: Ses Genişliği İncelemeleri

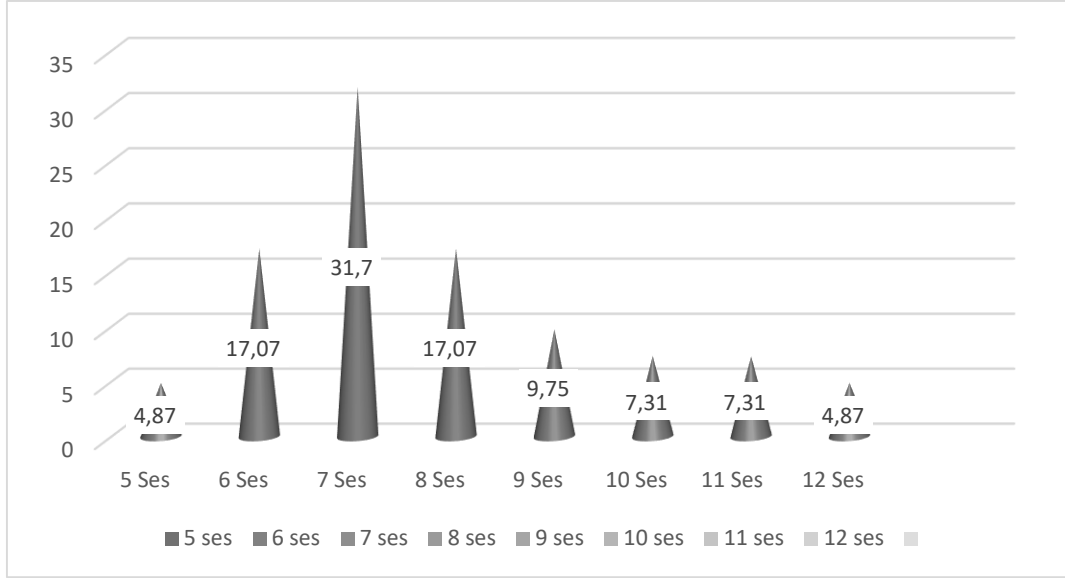
NO	Türkünün Adı	4 Sesli	5 Sesli	6 Sesli	7 Sesli	8 Sesli	9 Sesli	10 Sesli	11 Sesli	12 Sesli
1)	Abdonun Mezarı						✓			
2)	Akşam Olur Gölge Düşer Kayıya				✓					
3)	Asker Ağam			✓						
4)	Aşam Dedim Aşamadım Dağları				✓					
5)	Baba Bugün Tersine Mi					✓				
6)	Çubuğu Asma Yarım					✓				
7)	Eridi Kalmadı Dağların Karı							✓		
8)	Gelin Güveyi						✓			
9)	Göç Göç Oldu			✓						
10)	Kan Ağlıyor Erzincan								✓	

11)	Kara Gözler								✓	
12)	Karadır Kaşların Eğmeli Değil						✓			
13)	Sarı Yerden Su Gelir							✓		
14)	Yaylalar									✓
15)	Yola Gel			✓						
16)	İtikatın Tam Tut Yolunu Tanı				✓					
17)	Narmandan Gelirken									✓
18)	Gine Yüksелеcek Türk Hava Kuşu					✓				
19)	Ağılın Altı Kenger					✓				
20)	Badi Zaba					✓				
21)	Bahçalarda badem var		✓							

22)	Bu yol zara'nın yolu				✓					
23)	Bugün de günlerden Cumadır Cuma		✓							
24)	Çadır almış nerelerden gelirsın			✓						
25)	Duman olur dağlar başı							✓		
26)	Ey hamamcı				✓					
27)	Ezim ezim eziliyor yüreğim						✓			
28)	Gördüm ki Gülşende Edersin Nida				✓					
29)	Gözün kör olsun baba				✓					
30)	Gurbet eli dolaşma			✓						
31)	Güzel bulmazsa eşini				✓					
32)	Kaleden iniş m'olur					✓				

33)	Kaşların ince mince				✓					
34)	Koylasar Bağ Üzümü				✓					
35)	Kiremit bacaları			✓						
36)	Mendilinle kar getir					✓				
37)	Pınarın başında (Elde Çokmuş Güzel)				✓					
38)	Sabah güneşi doğdu			✓						
39)	Söğüt yaprağı					✓				
40)	Yağmur yağar bulut döner göllere				✓					
41)	Yandım Allah yandım yatamıyorum								✓	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 6: Ses Genişliği Analizi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada, 41 adet türkünün ses genişliği açısından incelemesi geręekleřtirilmiřtir. 41 eserden 13 adedi 7 ses sahasını kullanmaktadır. 7 ses sahasını kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %31,70'tir. İncelenen 41 eserden 7 adedi 8 ses sahasını kullanmaktadır. 8 ses sahasını kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %17,07'dir. İncelenen 41 eserden 7 adedi 6 ses sahasını kullanmaktadır. 6 ses sahasını kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %17,07'dir. İncelenen 41 eserden 4 adedi 9 ses sahasını kullanmaktadır. 9 ses sahasını kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %9,75'tir. İncelenen 41 eserden 3 adedi 10 ses sahasını kullanmaktadır. 10 ses sahasını kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %7,31'dir. İncelenen 41 eserden 3 adedi 11 ses sahasını kullanmaktadır. 11 ses sahasını kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %7,31'dir. İncelenen 41 eserden 2 adedi 12 ses sahasını kullanmaktadır. 12 ses sahasını kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %4,87'dir. İncelenen 41 eserden 2 adedi 5 ses sahasını kullanmaktadır. 5 ses sahasını kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %4,87'dir.

2.8. Karar Sesi İncelemelerine İlişkin Bulgular

Form Tablo 9: Karar Sesi İncelemeleri

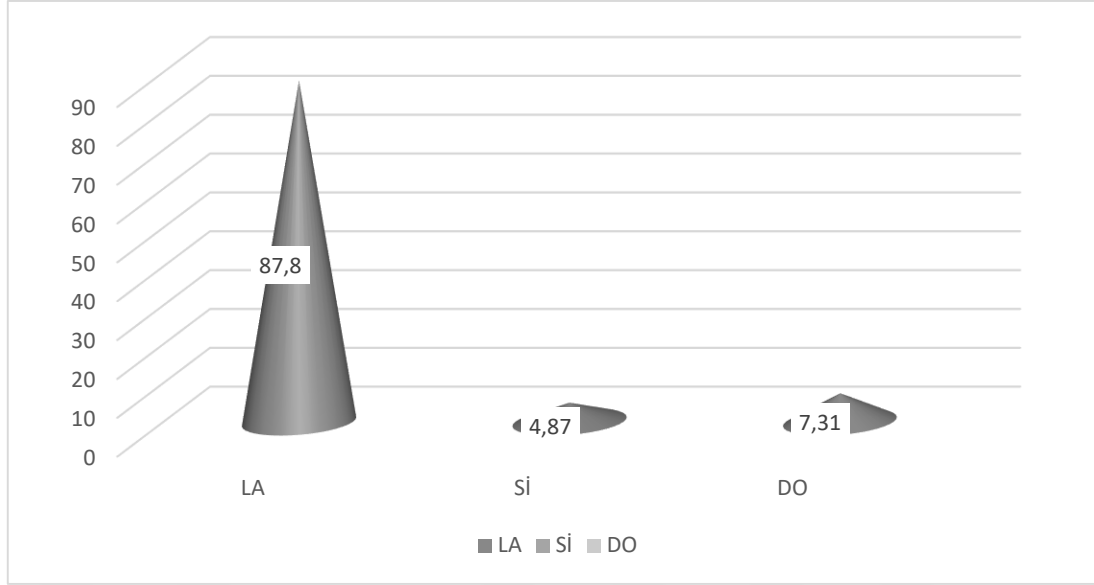
NO	Türkünün Adı	LA	Sİ	DO	RE	Mİ	FA
1)	Abdonun Mezarı	✓					
2)	Akşam Olur Gölge Düşer Kayıya	✓					
3)	Asker Ağam	✓					
4)	Aşam Dedim Aşamadım Dağları	✓					
5)	Baba Bugün Tersine Mi	✓					
6)	Çubuğu Asma Yarım	✓					
7)	Eridi Kalmadı Dağların Karı	✓					
8)	Gelin Güveyi	✓					
9)	Göç Göç Oldu		✓				
10)	Kan Ağlıyor Erzincan	✓					

11)	Kara Gözler	✓					
12)	Karadır Kaşların Eğmeli Değil	✓					
13)	Sarı Yerden Su Gelir	✓					
14)	Yaylalar	✓					
15)	Yola Gel	✓					
16)	İtikatın Tam Tut Yolunu Tanı	✓					
17)	Narmandan Gelirken	✓					
18)	Yine Yüксеlecek Türk Hava Kuşu	✓					
19)	Ağılın Altı Kenger	✓					
20)	Badi Zaba	✓					
21)	Bahçalarda badem var	✓					

22)	Bu yol zara'nın yolu	✓					
23)	Bugün de günlerden Cumadır Cuma	✓					
24)	Çadır almış nerelerden gelirsin			✓			
25)	Duman olur dağlar başı	✓					
26)	Ey hamamcı		✓				
27)	Ezim ezim eziliyor yüreğim	✓					
28)	Gördüm ki gülşende edersin nida	✓					
29)	Gözün kör olsun baba	✓					
30)	Gurbet eli dolaşma	✓					
31)	Güzel bulmazsa eşini	✓					
32)	Kaleden iniş m'olur	✓					

33)	Kaşların ince mince	✓					
34)	Koylasar Bağ Üzüümü			✓			
35)	Kiremit bacaları			✓			
36)	Mendilinle kar getir	✓					
37)	Pınarın başında (Elde Çokmuş Güzel)	✓					
38)	Sabah güneşi doğdu	✓					
39)	Söğüt yaprağı	✓					
40)	Yağmur yağar bulut döner göllere	✓					
41)	Yandım Allah yandım yatamıyorum	✓					

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 7: Karar Sesi Analizi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada, 41 adet türkünün karar sesi açısından incelenmesi gerçekleştirilmiştir. İncelenen 41 adet türkünün 36'sının karar sesi La' dır. La kararlı eserlerin tüm eserlere oranı %87,80'dir. İncelenen 41 adet eserden 3' ü Do kararlıdır. Do kararlı eserlerin tüm eserlere oranı %7,31'dir. İncelenen 41 adet eserden 2' i Si kararlıdır. Si kararlı eserlerin tüm eserlere oranı ise %4,87'dir.

3. BÖLÜM: ZARALI HALİL SÖYLER'İN İCRA ETTİĞİ ESERLERİN MÜZİKAL İNCELEMELERİ

3.1. Abdo' nun Mezarı

Tablo 1: Abdo'nun Mezarı Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Abdo' nun Mezarı
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hicaz
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNE HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

ABDONUN MEZARI

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 26.09.2022

SERBEST

(SAZ-.....

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

AB DO NUN ME ZA RI NI KA YA

13

DA NO YUN

14

KA YA DA NO

15

YUN

16 ME ZA RI NŪS TŪ NE A NEY

17 A NEY A NEY

18 A NEM EM A NEM

19 vib. MER MER DAŞ KO YUN

20 VUR MA DE DĪ ZA LIM VUR MA

21 VUR MA VUR MA

22 VUR MA A VUR MA

23 vib. YA REM DE RĪN DĪR

32

33 *vib.*
YA NI MA GE LI NEY

34 *vib.*
YA NI MA GE LİN

35 *vib.*
Kİ Mİ Nİ ZAG LA YIN A NAM

36
A NAM A NAM

37
A NAY AY A NAY

38 *vib.*
Kİ Mİ NİZ GÜ LÜ

39
AB DO NUN DER Dİ NE BİR ÇA RE BU LUN

40 VUR MA DE Dİ ZA LIM VUR MA

41 VUR MA VUR MA

42 VUR MA A VUR MA

43 YA REM DE RİN DİR

44 YA RE Mİ YOR MUŞ TA OY MEV LA KE RİM DİR

45 (SAZ-----)

46

47

3.2. Akşam Olur Gölge Düşer Kayıya

Tablo 2: Akşam Olur Gölge Düşer Kayıya Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Akşam Olur Gölge Düşer Kayıya
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

AKŞAM OLUR GÖLGE DÜŞER KAYIYA

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zıralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 20.01.2022

SERBEST

(SAZ)

8 *vib.* *vib.*

9 *vib.*

10 *vib.* *vib.* *vib.*
YAV RÎ YAV RÎ AK ŞA MO LUR GÖL GE DÜ ŞER KA YI YA

11 *vib.* *vib.* *vib.* *vib.* *vib.*
MAH MUR GÖZ LÜM YER SE

12 *vib.*
RER Kİ U YU YA U YU

13 *vib.* *vib.*
YA BEN KUR BA NAM SE NİN Gİ Bİ MA YI YA

14 *vib.* *vib.*
RE VA MI DIR SA RA RIP

15
DA SO LAM YAR

16 RE VA MI DIR BOY NU EĞ

17 Rİ GA LAM YAR

18 (SAZ—)

19

20

21

22

23

4

3.3. Asker Ağam

Tablo 3: Asker Ağam Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Asker Ağam
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

ASKER AĞAM

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zıralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 14.01.2022

SERBEST

KAR LI DAĞ LAR KA RAN LI ĞİN BAS TI MI GAR LI DAĞ LAR

KA RAN LI ĞİN BAS TI MI O YOY

SAH PE FE LEK AY RI LI ĞİN VAK TI MI KAR LI DAĞ LAR NE O

LUR NE O LUR NE O LUR NE O LUR

AS KER A ĞAM GEL SE YA RE LE RİM E YO

LUR E YO LUR E YO LUR

(SAZ-----) vib.

8

9

10

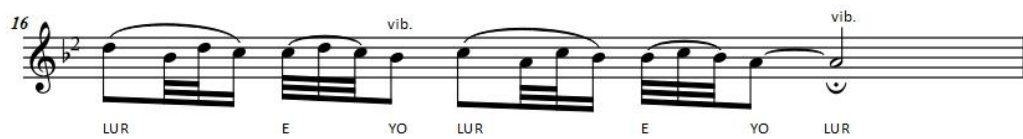
11

12

13

14

15

24

LUR NE O LUR NE O LUR NE O LUR

25

26

AS KER A ĖAM GEL SE YA RE LE RĖM E YO

27

LUR E YO LUR E YO LUR

3.4. Aşam Dedim Aşamadım Dağları

Tablo 4: Aşam Dedim Aşamadım Dağları Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Aşam Dedim Aşamadım Dağları
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

AŞAM DEDİM AŞAMADIM

Yöresi: Sivas / Zara
Kaynak Kişi: Zıralı Halil Söyler
Notaya Alan: Muhammed Göksu
Derleyen: Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi: 16.03.2022

SERBEST

(SAZ-----)

2

3

4

5

6

7

A MAN A NAM DA A ŞAM DE DİM AŞ ŞA MA DİM DAĞ LA RI

DU MAN LI DAĞ LAR

PA RAM YOK TUR SA TIN A LAM YOL LA RI

DU MAN LI DAĞ LAR

BE LA LI DAĞ LAR

8 BİR GE Lİ DAĞ LAR

9 AL MEN Dİ LİM SEN DE KAL SIN

10 BEN MU RA DI MAL MA DIM

11 MEN Dİ LİM MU RAD AL SIN

12 (SAZ-----)

13)

14 A ŞAM A NAM ŞU DAĞ LA RIN BO RA SIN DAN KI ŞIN DAN

15 DU MAN LI DAĞ LAR

16 YE Dİ SE NE BE KAR GEZ DİM U CUN DAN

17 DU MAN LI DAĞ LAR

18 BE LA LI DAĞ LAR

19 BİR GE Lİ NAĞ LAR

20 AL MEN Dİ LİM SEN DE KAL SIN

21 BEN MU RA DI MAL MA DİM

22 MEN Dİ LİM MU RAD AL SIN

23 (SAZ.....)

24 YŪ CE DAĞ LAR BO RA NO LUR KI ŞO LUR

25 DU MAN LI DAĞ LAR

26 BEN BİL ME DİM BA NA NA SİL İ ŞO LUR

27 DU MAN LI DAĞ LAR

28 BE LA LI DAĞ LAR

29 BİR GE Lİ NAĞ LAR AL MEN Dİ LİM SEN DE KAL SIN

30 BEN MU RA DI MAL MA DIM

31 SAK LA KOY NUN DA KAL SIN

3.5. Baba Bugün Tersine mi

Tablo 5: Baba Bugün Tersine Mi Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Baba Bugün Tersine mi
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hicaz
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

BABA BUGÜN TERSİNE Mİ

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi :Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 19.01.2022

SERBEST

(SAZ-----)

2

3

4

5

6

7

BA BA BU GÜN TER Sİ NE Mİ TER Sİ NE Mİ A

MAN A MAN

YAR YAR

8 *vib.* *3vib.* *vib.* *vib.* *vib.* *vib.*
 ÇÜ RÜT TÛ TER

9 *3* *3* *3* *3*
 Sİ NE Mİ VAY

10 *vib.* *vib.* *vib.*
 BA BA BİL LAH BEN FE LE ĞE NEY LE DİM

11 A NAM HE Rİ ŞİM TER Sİ NE Mİ

12 *vib.*
 TER Sİ NE Mİ VAY VAY

13 (SAZ-----)

14 *vib.*

15 *vib.* *vib.* *3*

16 *vib. vib. vib.*
BA BA BU GÜN BA BA BİR BAH Tİ GEÇ Tİ A NAM

17 *vib. vib.*
A NAM

18 *vib. vib. vib. vib.*
YAR YAR

19 *vib. 3vib. vib. vib. vib.*
BİL MEM DİM VAK

20 *3 3*
Tİ GEÇ Tİ VAY

21 *vib. vib.*
A NAM DÜN YA BİR PEN CE RE DİR HER GE LEN

22 *vib. vib. vib.*
BAK Tİ GEÇ Tİ VAY Nİ DEM VAY

23 *vib. vib.*
(SAZ-----)

4

3.6. Çubuğu Asma Yarım

Tablo 6: Çubuğu Asma Yarım Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Çubuğu Asma Yarım
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hicaz
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

ÇUBUĞU ASMA YARİM

Yöresi: Sivas / Zara
Kaynak Kişi: Zarahı Halil Söyler
Notaya Alan: Muhammed Göksu
Derleyen: Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi: 16.03.2022

SERBEST

(SAZ)

2

3

4

ÇU BU ĞU AS MA YA RİM

5

A NA DAN YOS MA YA RİM

6

EL SÖ ZÜ NE U YUP TA

7

SE LA MIN KES 1 ME YA RİM

8
A MAN DA YA RIM A MAN

9
(SAZ-----)

10
(SAZ-----)

11
EL DE FIN CA NA KUR BAN

12
KOL DA MER CA NA KUR BAN

13
A LEM MA LA MA LİK TİR

14
BEN DE BİR CA NA KUR BAN

15
A MAN DA YA RIM A MAN

16
(SAZ-----)

17
.....)

18
SA BA HOL DU U YAN YAR

19
BE Nİ DERT Lİ KO YAN YAR

20
EL LE RİN GÖN LÜ İ ÇİN

21
TAT LI CA Lİ KI YAN YAR

22
A MAN DA YA RİM A MAN

23
(SAZ-----)

24

25
GE DİN BU LUT LAR GE DİN

26
YA RA BİR HA BE RE DİN

27
O YAR UY KU DA YI SA

28
UY KU SUN HE RA MET Tİ

29
A MAN DA YA RİM A MAN (SAZ-----)

30

31

3.7. Eridi Kalmadı Dağların Karı

Tablo 7: Eridi Kalmadı Dağların Karı Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Eridi Kalmadı Dağların Karı
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

ERİDİ KALMADI DAĞLARIN KARI

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 12.01.2022

SERBEST

3

(SAZ---)

2

3

3

3

3

EY

5

3

3

3

LE E Rİ Dİ KAL MA DI DAĞ LA RIN KA RI

6

3

3

3

EY ÇOK ZA MAN DO LAŞ TIM SAH RA YI BA

7

3

3

3

Ğİ GÖ NÜL EY YAV RU MEY AM MA NEY

1

8 EY DE RU Nİ GÖ NÜL DEN SE VER

9 DİM YA Rİ BİL MEM YAR DA BE Nİ SE VER Mİ

10 DUR NAM SE Nİ BE Nİ YA RE DE Nİ NEŞ Kİ NA

11 BEN KUR BAN SÖY LE KA RA BAĞ RIM

12 DE LİN Dİ DUR NAM

13 DE LİN Dİ DUR NAM

14 DE LİN Dİ DUR NAM

15 DE LİN Dİ DUR NAM

(SAZ.....)

16

17

18

19
EY

20
LE HER NE RE Gİ DER SEN ÇA ĞIR AL LA HI EY

21
HEÇ DAR DA KAL MAZ SIN VAL LAH BİL LAH

22
EY GÖ NÜ LEY YAV RU MEY AM MA NEY

23
SEL Vİ HA NA HA BER VE RİN EM RA HEY

24
E LE BİR Yİ TİK KU LUN VAR BU LUN DU DUR NAM SE Nİ BE Nİ

25
YA RE DE Nİ NEŞ KI NA

26
BEN KUR BAN SÖY LE KA RA BAĞ RIM

27
DE LİN Dİ DUR NAM

28
DE LİN Dİ DUR NAM

29
(SAZ-----) vib. vib.

30

31
----- gliss.

3.8. Gelin Güveyi

Tablo 8: Gelin Güveyi Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Gelin Güveyi
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

GELİN GÜVEYİ

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 03.12.2022

SERBEST

(SAZ-----)

2

3

4

EY EY GÜ NOLUP YA TA ĞİM DA YAT MA DIM

5

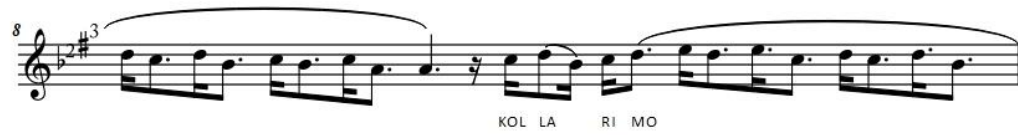
EY EY EL Bİ SE ME KOL LARI MI TAK MA DIM

6

MU RAD A LIP ŞU Cİ HA NA BAK MA DIM

7

A NA BEN VU RUL DUM HA Nİ BE NİM EL LE Rİ MOY

16
OY KOL LA RI MO

17
NE DER DI MO OY (SAZ-----)

18
.....

19
.....

20
.....

21
.....)

3.9. Göç Göç Oldu Göçler Yola Düzüldü

Tablo 9: Göç Göç Oldu Göçler Yola Düzüldü Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Göç Göç Oldu Göçler Yola Düzüldü
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Segâh
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

GÖÇ GÖÇ OLDU

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zıralı Hlil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 22.02.2022

1 SERBEST

GÖÇ GÖÇ OL Dİ GÖÇ LER YO LA DÜ ZÜL

2 Dİ UY KU BAS TI

3 E LA GÖZ LER SÜ ZÜL Dİ OY OY

4 SÜ ZÜL DÜ EY EY

5 SÜ ZÜL Dİ OY OY O ZA MAN DAN

6 E LİM YAR DEN

7 DÜ ZÜL Dİ DAĞ LAR NER DE

8
AŞ ŞAR YO LU

9
YAY LA NIN OY OY

10
BİN GÖ LÜN EY EY

11
DERT Lİ Sİ NO YOY (SAZ-----)

12
DOL DUR DOL DUR

13
NAR Gİ LE Mİ

14
TE ZE LE SA RAR DI GÜL

16

3.10. Kan Ağlıyor Erzincan

Tablo 10: Kan Ağlıyor Erzincan Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Kan Ağlıyor Erzincan
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİLEN HİKAYESİ	Zaralı Halil gittiği Erzincan'da görkemli bir şekilde karşılanır. Konserinden sonra dinleyenleri onu tren garından yolcu ederler sevgi gösterileri arasında Erzincan'dan ayrılan Halil Söyler yolda iken Erzincan'da deprem olduğunu ve her tarafın yıkıldığını, ölümün çok olduğunu duyar bunun üzerine hemen bu türkünün sözlerini yazar ve uzun hava olarak okur (Acar, 2018; 30).

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

KAN AĞLIYOR ERZİNCAN

Yöresi : Sivas/ Zaza
Kaynak Kişi : Zazalı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhamme Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 21.01.2022

SERBEST

KA NAĞ LI YOR ER ZİN CA NIN DAĞ LA RI YAV RUM DAĞ

LA RI Vİ RAN KAL DİM MOR SÜN BÜL LÜ BAĞ LA RI

Sİ VA SA GE Lİ YOR KA LAN SAĞ LA RI

Şİ KA YE TİM KİM DEN Kİ ME NE DE YİM

(SAZ-)

NİK SAR DA KAL MA Dİ Dİ Kİ Lİ BİR TAŞ Dİ Kİ Lİ BİR

16 *vib.* OL DU Şİ KA YE TİM KİM DEN Kİ ME NE DE YİM *vib.*

17 *vib.* (SAZ-----) *vib.* *vib.*

18 *vib.* *vib.* *vib.*

19 *vib.* BEN GE Lİ ŞİM MA DI RI DU VAĞ BAĞ LAR YAV RUM O *vib.* *vib.* *vib.*

20 *vib.* BAĞ LAR YAV RU SU Yİ TİR MİŞ AN NE LER AĞ LAR *vib.* *vib.* *vib.*

21 *vib.* AL LA RIN YE Rİ NE KA RE LER BAĞ LAR *vib.* *vib.* *vib.*

22 *vib.* Şİ KA YE TİM KİM DEN Kİ ME NE DE YİM *vib.* *vib.*

23 (SAZ-----)

3.11. Kara Gözler

Tablo 11: Kara Gözler Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Kara Gözler
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNE HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

KARA GÖZLER

Yöresi : Sivas/ Zaza
Kaynak Kişi : Zazalı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 17.01.2022

SERBEST vib.

BA LAM

KA RA GÖZ LER

KUR BA NİM O LAM KA RA GÖZ

LER A MAN DER YA

DA GE MİM KAL DI KAP TAN LAR

KA RA GÖZ LER O LEY LİM

ZA LİM NE DEM 1

The musical score is written on seven staves. The first staff begins with the tempo marking 'SERBEST' and the vibrato marking 'vib.'. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/8. The melody is characterized by rapid sixteenth-note passages, often grouped in triplets. The lyrics are written below the notes, with some words split across staves. The score ends with a '1' at the bottom of the seventh staff.

8 NE RE Gİ DEM

9 (SAZ-----) vib. vib. vib.

10 vib. vib. vib. vib.

11 vib. vib. vib. vib.

12 vib. vib. vib. vib.

13 BA LAM

14 BEN GEL DİM YAR KAL DI

15 O YAR BİL MEM Kİ Mİ GÖZ LER

16 HA VAR YA RİM

17 ZA LIM YA RİM

18 BER RAK YA RİM

19 (SAZ- ghs-)

20 BA LAM

21 YA RA LA MIŞ YAR BEN Nİ

22 O ĞUL YA KI YOR KA RA

24
GÖZ LER HA VAR Çİ NAR

25
ZA LIM Çİ NAR

26
NE RE Gİ DEM

3.12. Karadır Kaşların Eğmeli Değil

Tablo 12: Karadır Kaşların Eğmeli Değil Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Karadır Kaşların Eğmeli Değil
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

KARADIR KAŞLARIN EĞMELİ DEĞİL

Yöresi : Sivas/Zara
Kaynak Kişi : Zıralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 03.01.2022

SERBEST

The musical score is written in staff notation with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 3/4. The melody is marked with 'vib.' (vibrato) and includes various ornaments and phrasing marks. The lyrics are written below the staff, aligned with the notes. The score is divided into seven measures, each starting with a measure number (1-7). The lyrics are: KA RA DIR KA LA RIN EY ME Lİ DE ĞİL, E LE LE BOY BO YA DEĞ ME Lİ DE ĞİL, VAY VAY FIR SAT EL DE Yİ, KEN SAR MA DUK YA Rİ, OY OY BE Nİ.

1
2
3
4
5
6
7

KA RA DIR KA LA RIN EY ME Lİ DE ĞİL
E LE LE BOY BO YA DEĞ ME Lİ DE ĞİL
VAY VAY FIR SAT EL DE Yİ
KEN SAR MA DUK YA Rİ
OY OY BE Nİ

8 2/4 3/4 vib. vib. vib.
 ÖL DÜR ME Lİ DÖY ME Lİ DE ĞİL

9 2/4 3/4 vib. vib. vib.
 (SAZ-----)

10 2/4 3/4 vib. vib. vib.
 ----- ÇIKIĞILIS-----)

11 2/4 3/4 vib. vib. vib.
 BE NİM YA RİM İN CE LER DEN PEK İN CE

12 2/4 3/4 vib.
 YAD LA RA SA RI DIR MAM BE

13 2/4 3/4 vib. 2
 NÖL ME YİN CE VAH VAH EZ RA İL GEL

14 2/4 3/4
 MİŞ TİR CA NİM AL MA

15 2/4 3/4 vib.
 YA OY OY OY BEN

3

3.13. Sarı Yerden Su Gelir

Tablo 13: Sarı Yerden Su Gelir Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Sarı Yerden Su Gelir
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

SARI YERDEN SU GELİR

Yöresi : Sivas/Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 09.04.2022

(SAZ---)

2

3

A MAN

4

SA RI YER DEN

5

SU GE LİR SA RI YER

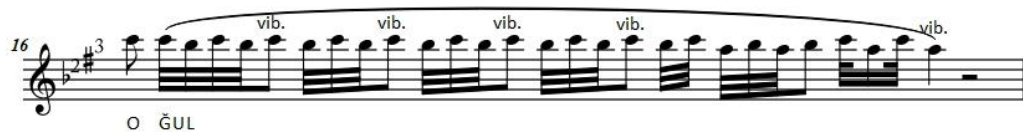
6

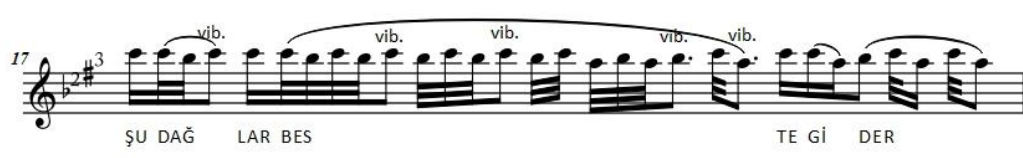
DEN EY EY

7

O ĞUL

2

16
O ĞUL

17
ŞU DAĞ LAR BES TE Ğİ DER

18
DO LA NIR DOS TA Ğİ DE

19
RE YE EY O ĞUL

20
BU NA

21
SİL KAN LI ŞE HER

22
Ğİ NE YAV RUM SAĞ GE LEN HAS TA Ğİ DER EY

23
GA Rİ BEM EY

24 ³ E DA LI MOY OY

25 ³ vib. vib. vib. (SAZ-----

26 ³ vib.)

3.14. Yaylalar

Tablo 14: Yaylalar Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Yaylalar
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

YAYLALAR

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zıralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 28.11.2022

SERBEST

(SAZ)

2

3

4

5

6

7

vib. vib.

8 $\text{2}^{\#3}$

9 $\text{2}^{\#3}$

10 $\text{2}^{\#3}$

11 $\text{2}^{\#3}$

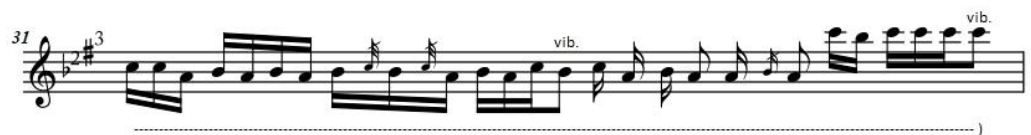
12 $\text{2}^{\#3}$

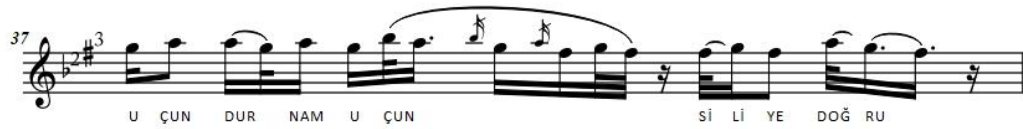
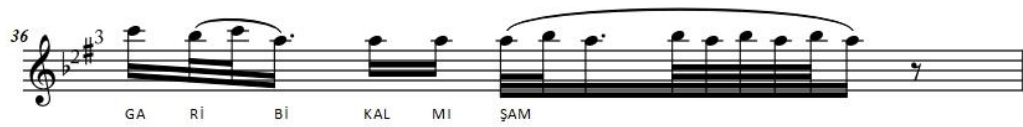
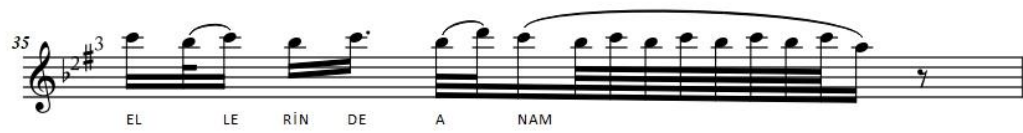
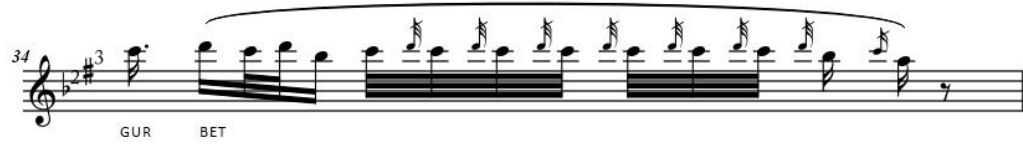
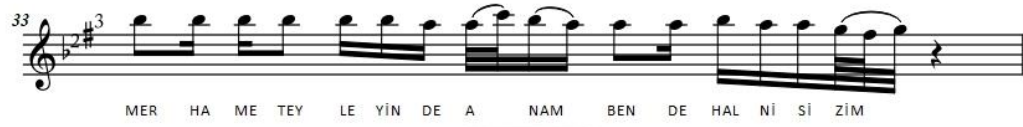
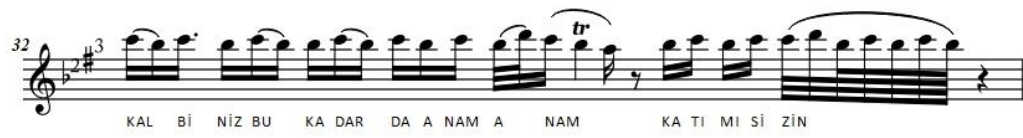
13 $\text{2}^{\#3}$

14 $\text{2}^{\#3}$

15 $\text{2}^{\#3}$

3

3.15. Yola Gel

Tablo 15: Yola Gel Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Yola Gel
TÜRKÜNÜN FORMU	Uzun Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	Serbest
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNE HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

YOLA GEL SEVDİĞİM

Yöresi : Sivas/Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 15.01.2022

SERBEST

The musical score is written in 2/4 time and B-flat major. It consists of seven staves. The first staff is the Saz accompaniment, starting with a whole note G4, followed by a half note F#4, and then a whole note E4. The second staff is the vocal melody, starting with a quarter note G4, followed by a quarter note F#4, and then a quarter note E4. The third staff continues the vocal melody with a quarter note D4, followed by a quarter note C4, and then a quarter note B3. The fourth staff continues the vocal melody with a quarter note A3, followed by a quarter note G3, and then a quarter note F#3. The fifth staff continues the vocal melody with a quarter note E3, followed by a quarter note D3, and then a quarter note C3. The sixth staff continues the vocal melody with a quarter note B2, followed by a quarter note A2, and then a quarter note G2. The seventh staff continues the vocal melody with a quarter note F#2, followed by a quarter note E2, and then a quarter note D2. The score includes various musical notations such as notes, rests, and vibrato marks.

(SAZ-----

2

3

4

5 vib. la'ya inici glis. vib.

6 vib.

7 vib.)

8 *vib.*
A MA N YO LA GEL GA Rİ BİM AM MAN

9
3

10 *vib.* *inici gliis.*
A MA N YO LA GEL YO LA

11
3
O PAM BUK EL LE RİN AM MA N

12 *vib.*
A MA N BOY NU MA DO LA

13
3
Dİ LE RİM AL LAH TA NAM MA N

14 *vib.*
A MA N GÜL BEN ZİN SO LA

15 *vib.* *vib.*
UY BE Nİ BE Nİ GAR YAĞ DI BA

16
ŞI MA UY BE Nİ BE Nİ

17
DO ĞUR MA ZO LAY DI NEY YE

18
EY A NAM SEN BE Nİ

19
(SAZ-----

20
SERBEST

21
A MAN YA NA RIM YA NA RIM DA AM

22
AM MAN TÛ TÛ NÛM TÛT MEZ

23
Vİ RA NE BAH ÇE DE AM MAN

3.16. Bugün de Günlerden Cumadır Cuma

Tablo 16: Bugün de Günlerden Cumadır Cuma Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Bugün de günlerden Cumadır Cuma
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩= 265

BUGÜN GÜNLERDEN CUMADIR CUMA

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 17.01.2022

♩ = 265

(SAZ)

3

5

7

SERBEST

9

A MAN

10

BÜ GÜN DE GÜN LER DEN

11

CU MA DIR CU MA BÜ GÜN DE GÜN LER DEN

1

SERBEST

28
A MAN

29
BÜ GÜN DE GÜN LER DEN CU MA ER TE Sİ

31
BÜ GÜN DE GÜN LER DEN CU MA ER TE Sİ

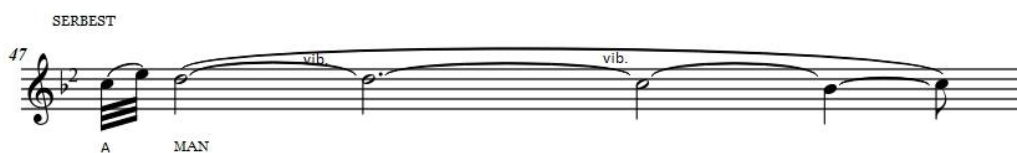
33
BA ŞIN DA TER Lİ Lİ GÖ ZEL DİR SE Sİ

35
SOL BÖĞ RÜM DEN ÇIK TI YA RIN NE FE Sİ

37
ZA LIM CE LEK VUR DU

38
YA REM VAR BE NİM SAZ

39
(SAZ-----)

55

YA RE VAR BE NIM

56

(SAZ-----)

58

60

62

-----)

3.17. Gine Yükelecek Türk Hava Kuşu

Tablo 17: Gine Yüksелеcek Türk Hava Kuşu Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Gine Yüксеlecek Türk Hava Kuşu
TÜRKÜNÜN FORMU	Karma Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyini
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNEN HİKAYESİ	İkinci Dünya Savaşı sırasında İtalyanların Türkiye üzerindeki emelleri ve tehdit eden demeçleri üzerine İtalya lideri Mussolini'ye bu türkünün şiirini yazmıştır (Acar, 2018,39).

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

GİNE YÜKSELECEK TÜRK HAVA KUŞU

Yöresi : Sivas/Zara
Kaynak Kişi : Zıralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 18.01.2022

$\text{♩} = 100$

(SAZ-----)

4

7

SERBEST

9

vib.

Gİ NE YÜK SE LE CEK TÜRK HA VA KU ŞU

10

11

vib.

OR DU LAR SA RA ÇAK

12

DÜ ZÜ YO KU ŞU

13 2/4 3/4 vib.
 ŞA HİN LER BU MÜL KE SOK MAZ BAY KU ŞU

14 2/4 3/4 3
 TER CÜ BE LER GÖR MÜŞ BAŞ KA NI MIZ VAR

15 2/4 3/4 (SAZ-----)

17 2/4 3/4

20 2/4 3/4

22 2/4 3/4 -----)

23 SERBEST 2/4 3/4 vib.
 NU ROL SUN A TA NIN YAT TI ĞI YER LER

24 2/4 3/4

37 SERBEST
vib.
Gİ NE KAR ŞI MIZ DA SAR PI YO KU ŞU

38

39 AV RU PA YI SAR DI

40 BA RUT KO KU SU

41 vib.
KAH RA MAN TÜRK CEP HE LE Rİ BEK Lİ YOR

42 3
YE RİN DE O TUR SUN DÜŞ MAN OR DU SU

43 (SAZ)

45

48

50

51
BA ŞI MIZ DA O LAN İ NÖ NÜ İS MET

52

53
DÜŞ MAN CEP HE SİN DE

54
ÇOK ÇEK Tİ ZAH ME

55
TÜRK LE RİN BA BA SI İ NÖ Lİ İS MET

56
VE TA LİP OL SA LAR BAŞ KA NI MIZ VAR

57 $\text{2}^{\#3}$ (SAZ.....)

59 $\text{2}^{\#3}$

61 $\text{2}^{\#3}$

62 $\text{2}^{\#3}$

63 $\text{2}^{\#3}$)

3.18. İtikatın Tam Tut Yolunu Tanı

Tablo 18: İtikatın Tam Tut Yolunu Tanı Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	İtikatın Tam Tut Yolunu Tanı
TÜRKÜNÜN FORMU	Karma Hava (Ayağı Usullü Devamı Usulsüz)
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

İTİKATIN TAM TUT

Yöresi : Sivas/Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 20.01.2022

(SAZ-----

5

SERBEST

9

3

A MA NA MAN İ Tİ KA TIN TAM TUT YO LU

10

3

NU TA NI FA Nİ DİR ŞU DÜN YA GE LEN LER HA NI

11

3

KA RA TOP RAK YE Dİ BU KA DAR CA NI BİR GÜN O LUR Sİ RA GE LİR

12

BİZ LE RE A MAN A MAN A MAN

13

A MAN A MAN A MAN A MAN A MAN A MAN

SERBEST

A MA NA MAN HA RA BA YA DÖN DÜ GAY RI

BU CA NIM ŞİM Dİ BİR Vİ RA NE TŪ TER O CA ĞİM

KA RAN LİK ME ZA RIM YOK KAL KA CA ĞİM

A KI BET YE Rİ NE KOY DU LAR BE Nİ A MAN

A MAN A MAN A MAN A MAN A MAN A MAN

3.19. Narmandan Gelirken

Tablo 19: Narmandan Gelirken Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Narmandan Gelirken
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

NARMANDAN GELİRKEN

Yöresi : Sivas/Zara
Kaynak Kişi : Zıralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 22.01.2022

♩ = 250

(SAZ.....)

SERBEST

4 NAR MAN DAN GE LİR KEN

5

6 YO LUN O LA YİM NAR MAN DAN GE LİR KEN

8 YO LUN O LA YİM

9 A ÇİL MIŞ BAH ÇA DA

10 GÜ LÜN O LA YİM

11 NE ÇOK ZAH MET VER DİM KÖ LEN O LA YIM

13 SERBEST vib. DE DİM BİR PUL SE RİM A DE Lİ GE LİN

15 vib. vib. SAL LA DI BA ŞI NI

16 AĞ LA DI GE LİN

17 SERBEST (SAZ

20 SE HER DE BİR KEK LİK

21 ÇIK MIŞ YA BA NA

22 ÇIK MIŞ YA BA NA

23 ³ SE HER DE BİR KEK LİK

24 ³ ÇIK MIŞ YA BA NA DA RA MIŞ SAÇ LA RI

26 ³ ÇIK MIŞ DA BA NA NA SİL KİY MIŞ YOL LA

28 ³ MIŞ LAR YA BA NA YA BA NA YOL LA YAN

30 SERBEST ³ İF LAH OL MA YA DE DİM BİR PUL SE RİM

32 ³ A DE Lİ GE LİN vib. vib.

33 ³ SAL LA DI BA ŞI NI

34 SERBEST ³ AĞ LA DI GE LİN

35
(SAZ-----)

38
-----) NAR MAN KA ZA SIN DA

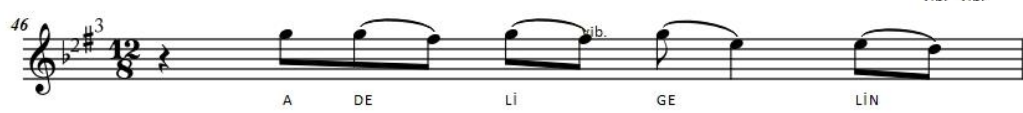
39
NAR MAN KA ZA SIN DA

40
BİR GÜ ZEL GÖR DÜM NAR MAN KA ZA SIN DA

42
3 BİR GÜ ZEL GÖR DÜM AK LI MI FİK Rİ Mİ

SERBEST

44
HEP O NA VER DİM DE DİM BİR PUL SE RİM

46
A DE Lİ GE LİN vib. vib.

47
SAL LA DI BA ŞI NI

48 ³

52 ³

5

3.20. Yandım Allah Yandım Yatamıyorum

Tablo 20: Yandım Allah Yandım Yatamıyorum Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Yandım Allah Yandım Yatamıyorum
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 100
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

YANDIM ALLAH YANDIM YATAMIYORUM

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 06.04.2022

♩ = 120

(SAZ-----)

A MA NAM MAN

NA MA NAM AN NA MA NAM MA NAM MA NEY

21
YAN DIM AL LAH YAN DIM YA TA MI YO RUM

24
GENÇ LİK EL DEN ÇIK TI TU TA MI YO RUM

27
VAH VAH A MA NA MA NAM MA NEY

30
YAV RUM A AM MA NAM MA NEY

32
BU GÜN KA RA GÖZ LÜ YAR DEN

34
AY RIL DIM E YEY A MA NA MA

37
NA MA NEY YAV RUM A MA NAM MA NEY

40
BU GÜN KA RA GÖZ LÜ YAR DEN

42 AY RIL DIM E YEE (SAZ-----)

45

47

49

52

55

57

60 A MA NA MAN A MA NA MA NA MA NAM MA

63 NAM MA NEY YA RİN BAH ÇE SİN DE ÜÇ GÜL

66 Bİ TER SE O GÜ LÜN DA LİN DA BÜL BÜL

69 Ö TER SE VAH VAH A MA NAM MA

72 NAM MA NEY YAV RUM A MA NAM MA NEY

75 BU GÜN KA RA GÖZ LÜ YAR DEN

77 AY RİL DİM E YEY AM MA NA MA

80 NAM MA NEY YAV RUM A MA NAM MA NEY

83 BU GÜN KA RA GÖZ LÜ YAR DEN

YANDIM ALLAH YANDIM

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zıralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kayıtları
Derleme Tarihi : 16.01.2022

$\text{♩} = 100$

(SAZ-----)

4

7

10

13

16

19

YAN DIM AL LAH

YAN DIM YA TA MI YO RUM YAN DIM AL LAH

YAN DIM YA TA MI YO RUM GENÇ LİK EL DEN

ÇIK TI TU TA MI YO RUM VAH VAH

A MA NA MA NAM MA NEY GÜ LÜ MA MA

22 NA MA NEY YA RİN BAH ÇE SİN DE HAS BÜL

25 BÜL İ DİM A LİN Dİ DİL LE RİM Ö TE

28 Mİ YO RUM VAH VAH A MA NAM MA

31 NAM MA NEY GÜ LÜ MA MA NAM MA NEY

34 BÜ GÜN KA RA GÖZ LÜ YAR DAN

36 AY RİL Dİ MO YOY (SAZ-----)

39

41

3

67 ME DE RĪM VAH VAH A MA NAM MA

70 NAM MA NEY GŪ LŪ MA MA NAM MA NEY

73 BU GUN KA RA GŌ LŪ YAR DAN

75 AY RIL DIM MO YOY (SAZ-----)

78

81

3.21. Ağılın Altı Kenger

Tablo 21: Ağılın Altı Kenger Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Ağılın Altı Kenger
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 55
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

AĞILIN ALTI KENGER

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 02.04.2022

♩ = 55

(SAZ-----)

2

3

4

5

6

7

8

9

11

A Ğİ LIN AL TI KEN GER

12

ÇO BAN BA BA BÖ YÜ DÖN DER

13

DÖN DE RİR SEN TEZ DÖN DER

14

O YA Rİ BA NA GÖN DER VAY

16

DÖN DE RİR SEN TEZ DÖN DER

17

O YA Rİ BA NA GÖN DER

18 O YA Rİ BA NA GÖN DER VAY

20 Ö LÜ REM YAR Ö LÜ REM

21 Ö LÜ REM YAR Ö LÜ REM

22 ZA RA YA TEL VU RU RAM

23 MAH MUT BE Yİ A LI RAM VAY

25 Ö LÜ REM YAR Ö LÜ REM

26 Ö LÜ REM YAR Ö LÜ REM

27 ZA RA YA TEL VU RU RAM

28
 MAH MUT BE YI A LI RAM VAY

30
 (SAZ-----)

31

32

33

34

35

36

38

39

40

41

42

43

44

46

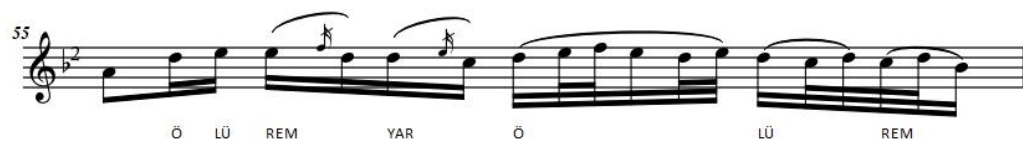
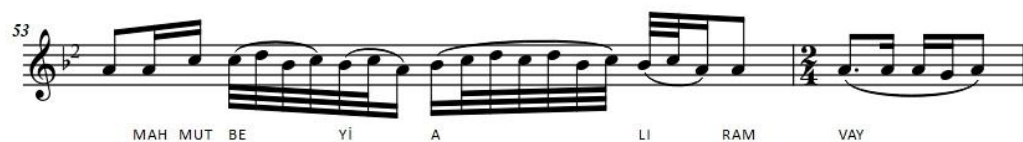
ZA RA YO LU BU MU DUR

TES Tİ DO LU SU MU DUR

DE DİM Kİ TEZ GE LE SİN

E DE CE ĞİN BU MU DUR VAY

DE DİM Kİ TEZ GE LE SİN

57

ZA RA YA TEL VU RU RAM

58

MAH MUT BE YI A LI RAM HEY

3.22. Bahçalarda Badem Var

Tablo 22: Bahçalarda Badem Var Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Bahçalarda Badem Var
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 70
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

BAHÇALARDA BADEM VAR

Yöresi : Sivas / Zara

Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler

Notaya Alan : Muhammed Göksu

Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı

Derleme Tarihi : 17.01.2022

$\text{♩} = 70$

(SAZ

4) BAH LAR DA BA DEM VAR DA SAL LA NIP TA GİDEN YAR

7 BAHÇALAR DA BA DEM VAR DA SAL LA NIP TA GİDEN YAR EZELBÖY LE DE ĞİL DİN DE

10 SE Nİ BİR ÖĞREDEN VAR EZELBÖY LE DE ĞİL DİN DE SE Nİ DE BİR ÖĞ RE DEN VAR

13 (SAZ)

17 BAHÇALAR DA BAL E RİK TE DAL LA RI NI E ĞE RİK BAHÇALAR DA BAL E RİK TE

20 DAL LA RI NI E ĞE RİK Bİ ZEDER LER ZA RA LI DA BİZ GÖ ZE Lİ SE VE RİK

23 Bİ ZEDER LER ZA RA LI DA BİZ GÖ ZE Lİ SE VE RİK (SAZ

26)

2

29

32

35

38

41

43

45

48

51

3.23. Badi Zaba

Tablo 23: Badi Zaba Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Badi Zaba
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩=200
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNE HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

BADİ ZABA

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 30.03.2022

$\text{♩} = 200$

(SAZ)

3

5

7

9

11

13

SE BA SÖY LEN

O MEH Dİ DA NE GUR BET TE

37

.....) BİR MEK

40

TUP YOL LA DIM

42

ZA RA E Lİ NE O KUT SUN

45

VA Lİ DEM AL SIN E Lİ

48

NE DU YUR MA SIN

51

YA NIN DA Kİ GE Lİ NE

54

DU YAR DÜŞ MAN LA RİM ŞA DI

57

MAN O LUR Sİ LA DA

60 ³ YAV RU LAR PE Rİ ŞAN O

63 ³ LUR (SAZ-----)

65 ³

67 ³

69 ³

71 ³)

3.24. Bu Yol Zara'nın Yolu

Tablo 24: Bu Yol Zara' nın Yolu Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Bu Yol Zara'nın Yolu
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 70
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

BU YOL ZARA'NIN YOLU

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 31.03.2022

♩ = 70

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of seven staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat, and a 2/4 time signature. The first measure is a whole rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes. Below the first staff, the word "(SAZ)" is written, indicating the instrument. The subsequent staves are numbered 2 through 7, each containing a continuation of the melodic line. The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The score is presented on a white background with black musical notation.

2

18 HEM KAR YA ĞAR HEM DO LU BA NA SE BEP O LAN LAR

20 ZA RA NIN E FE KO LU YAN DIM YA NA SI GE LİN

22 OY GE LİN GE LİN GE LİN BEN SA NA HAY RAN GE LİN

24 OY GE LİN GE LİN GE LİN BEN SA NA HAY RAN GE LİN

26 ZA RA NIN YOL LA RIN DA SE Nİ SEV Mİ ŞEM GE LİN

28 YAN DIM YA NA SI GE LİN

29 (SAZ-----)

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

44

46

47

48

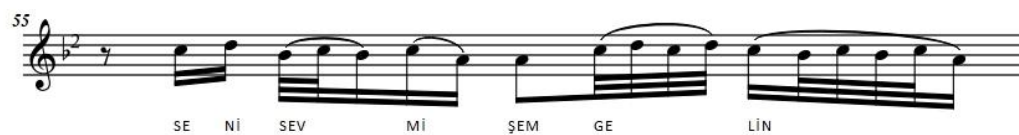
BU YOL ŞA MA MI Gİ DER

DÖ NER YÂ RA MI Gİ DER BU YOL ŞA MA MI Gİ DER

DÖ NER YÂ RA MI Gİ DER

YAR DEN HA BER GEL MEZ SE

DÖ NER BE LA LI Gİ DER YAN DIM YA NA SI GE LİN

3.25. adır Almış Nereleden Gelirsin

Tablo 25: adır Almış Nereleden Gelirsin Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	adır Almış Nereleden Gelirsin
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Rast
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİşLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 75
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİLEN HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

ÇADIR ALMIŞ NERELERDEN GELİRSİN

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 19.02.2022

♩ = 75

The musical score is written in 4/4 time with a tempo of 75 beats per minute. It consists of seven staves of music. The first staff is marked with a '7' and a 'y' (yürüş), indicating a march-like tempo. The second staff is marked with a '3' and a 'y'. The third staff is marked with a '4' and a 'y'. The fourth staff is marked with a '6' and a 'y'. The fifth staff is marked with a '7' and a 'y'. The sixth staff is marked with an '8' and a 'y'. The seventh staff is marked with a '10' and a 'y'. The lyrics are written below the staves, corresponding to the notes. The lyrics are: (SAZ) ÇA DIR AL MIŞ NE RE LER DEN GE LİR SİN GEL HE LE GEL GEL ME NEK ŞE VAH HE LE HE LE GEL BİR SE LE VER GEL HE LE GEL BE NİM SA NA YAN DI ĞI MI Bİ LİR SİN GEL HE LE GEL

(SAZ)

3

4

6

7

8

10

GE LİR SİN GEL HE LE GEL GEL

ME NEK ŞE VAH HE LE HE LE GEL

BİR SE LE VER GEL HE LE GEL BE NİM SA NA YAN DI ĞI MI

Bİ LİR SİN GEL HE LE GEL

22 NE KON MAZ GEL HE LE GEL GEL ME NEK ŞE VAH HE LE HE LE GEL

24 BİR SE LE VER GEL HE LE GEL (SAZ-----)

26

28) A ÇI LAN YER LER DE LA LE

30 LER Bİ TER GEL HE LE GEL

31 ME NEK ŞE VAH HE LE HE LE GEL

32 BİR SE LE VER GEL HE LE GEL YE TER GUR BET YETER Sİ TE

34 MİN YE TER GEL HE LE GEL ME NEK ŞE VAH HE LE HE LE GEL

3.26. Duman Olur Dağlar Başı

Tablo 26: Duman Olur Dağlar Başı Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Duman Olur Dağlar Başı
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 55
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

DUMAN OLUR DAĞLAR BAŞI

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 30.04.2022

$\text{♩} = 55$

(SAZ-----)

1. $\text{♩} = 55$

2. $\text{♩} = 55$

3. $\text{♩} = 55$

4. $\text{♩} = 55$

5. $\text{♩} = 55$

6. $\text{♩} = 55$

7. $\text{♩} = 55$

8. $\text{♩} = 55$

9. $\text{♩} = 55$

DU MAN O LUR DAĞ LAR BA ŞI

YA MAN O LUR DAĞ LI KI VAY VAY

AŞ KI KAL BE İ MA NO LUR

1. $\text{♩} = 55$

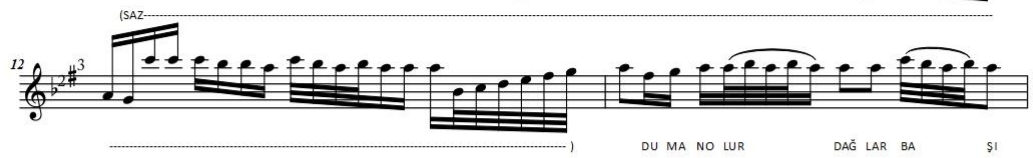
2. $\text{♩} = 55$

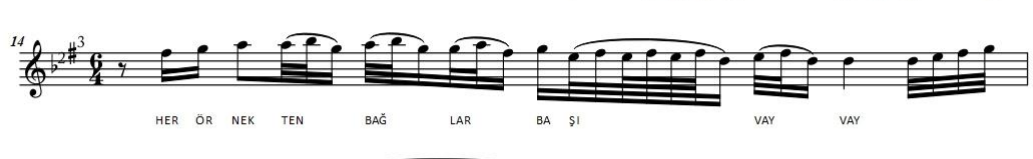
YA MAN NO LUR DAĞ LI KI Zİ VAY VAY

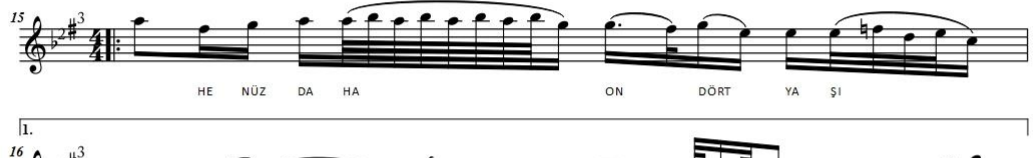
YA MA NO LUR DAĞ LI KI Zİ VAY VAY

10

(SAZ-----)

12) DU MA NO LUR DAĞ LAR BA ŞI

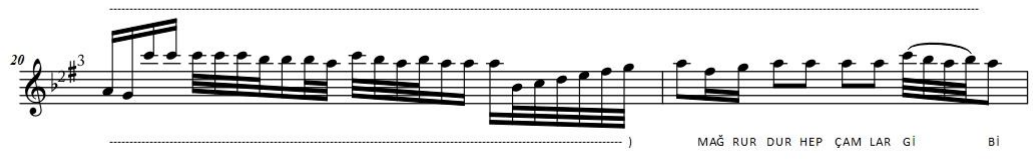
14 HER ÖR NEK TEN BAĞ LAR BA ŞI VAY VAY

15 HE NÜZ DA HA ON DÖRT YA ŞI

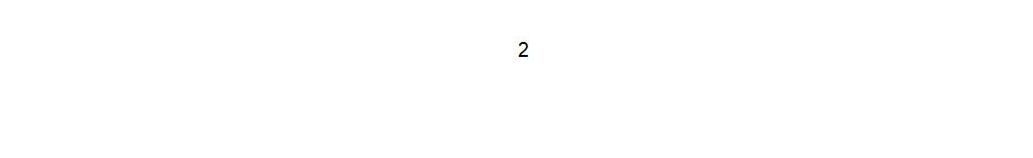
1. 16 YA MA NO LUR DAĞ LI KI Zİ VAY VAY

2. 17 YA MA NO LUR DAĞ LI KI Zİ VAY VAY

18 (SAZ-----)

19

20) MAĞ RUR DUR HEP ÇAM LAR Gİ Bİ

22 RU HA Gİ REN GAM LAR Gİ Bİ VAY VAY

23 ³ E SE RE SER SAM LAR GĬ BĬ

1. 24 ³ YA MA NO LUR DAĞ LI KI Zİ VAY VAY

2. 25 ³ YA MA NO LUR DAĞ LI KI Zİ VAY VAY

SERBEST 26 ³ vib.

27 vib. vib. vib.

28 vib. vib. vib.

29 ³

30 ³

31 ³

32 ³

3.27. Ey Hamamcı

Tablo 27: Ey Hamamcı Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Ey hamamcı
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Segâh
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ =75
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

EY HAMAMCI

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 16.02.2022

$\text{♩} = 75$

(SAZ)

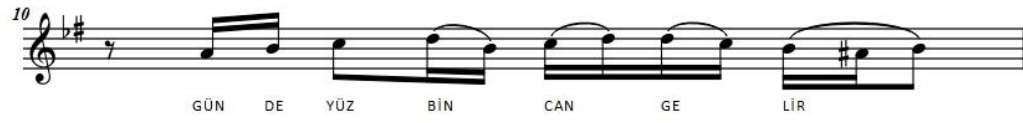
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.

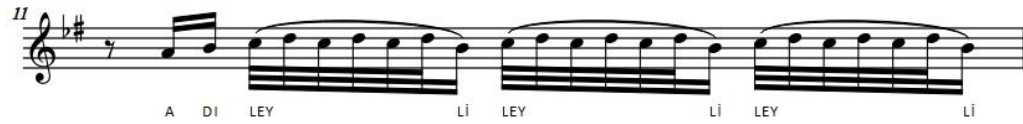
YAR YAR YAR YAR YAR YAR

YAR YAR EY HA MAM Cİ BU HA MA MA

GÜ ZEL LER DEN KİM GE LİR

NE Bİ LE YİM BEN E FEN DİM

10
GÜN DE YÜZ BİN CAN GE LİR

11
A DI LEY Lİ LEY Lİ LEY Lİ

12
LEY Lİ BİR DA NEM GEL

13
AL LAN GEL SAL LAN GEL

14
ÜST KÖ ŞE Yİ FIR LAN GEL

15
(SAZ-----

16
(SAZ-----

17
(SAZ-----

18 YAR YAR YAR YAR

20 YAR YAR BEN HA VA DA U ÇAR İ KEN

22 AL İ LE TUT TUN BE Nİ

23 BEN BA HA MI Bİ LİR İ KEN BİR BU LA SAT TIN BE Nİ

25 A DI LEY Lİ LEY Lİ LEY Lİ

26 LEY Lİ BİR DA NEM GEL

27 AL LAN GEL SAL LAN GEL

28 ÜÇ KÖ ŞE Yİ FIR LAN GEL

29
(SAZ-----)

30

31

32
YAR YAR YAR

34
YAR YAR YAR YAR YAR

36
NA MU SUZ YAR KA DER SİZ YAR

37
A KİL SİZ YAR AR SİZ YAR

38
AL HAN ÇE Rİ VUR Sİ NE ME GÖR İ ÇER DE NE LER VAR

5

48

49

50

51

3.28. Ezim Ezim Eziliyor Yüreğim

Tablo 28: Ezim Ezim Eziliyor Yüreğim Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Ezim Ezim Eziliyor Yüreğim
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩= 240
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNE HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

EZİM EZİM EZİLİYOR YÜREĞİM

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 05.01.2022

$\text{♩} = 240$

E ZİM E ZİM E Zİ Lİ YOR YÜ RE YİM

VAY ÇOK YAL VAR DİM KA BUL

OL MAZ Dİ LE YİM VAY

BEN AĞ LA RİM DOK TOR AĞ LAR DERT AĞ LAR

HE RA BOL SUN YA Rİ GÖR DÜ ĞÜM ÇAĞ LAR

LA LE Lİ SÜM BÜL LÜ

OY YO YO YO OY NE GÜ ZEL BAĞ

20 LAR (SAZ-----)

23 TEL GI RA FIN

26 Dİ REK LE Rİ DE DÖR DO LUR VAY

29 GEL AĞ LA MA YÜ RE Yİ ME DER DO LUR

32 VAY BEN AĞ LA RİM DOK TOR AĞ LAR

35 DER DAĞ LAR HE RA BOL SUN YA Rİ GÖR DÜ

38 ĞÜM ÇAĞ LAR LA LE Lİ SÜM BÜL LÜ

41 OY OY OY OY OY NE GÜ ZEL BAĞ

3

69 ³ LA LE LĪ SŪM BŪL LŪ

71 ³ OY YO YO YO

73 ³ OY NE GŪ ZEL BAĞ LAR (SAZ-----)

76 ³ 1.

79 ³ 2.

3.29. Gördüm ki Gülşen de Edersin Nida

Tablo 29: Gördüm ki Gülşen de Edersin Nida Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Gördüm ki Gülşen de Edersin Nida
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 40
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

GÖRDÜM Kİ GÜLŞENDE EDERSİN NİDA

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 03.12.2022

♩ = 40

(SAZ-----)

2 (SAZ-----)

3 GÖR DÜM Kİ GÜL ŞEN DE E DER SİN Nİ DA

4 YAN DIR DI BA ĞI MI BÜL BÜ LÜ ŞEY DA

5 SEN DE Mİ OL MUŞ SUN DOS TUN DAN CÜ DA

6 BÜL BÜL SE HER LER DE BÜ TÜN AĞ LAR SIN

7 (SAZ-----)

8 vib.

9 vib.

GON CA MI MAK SU Dİ DOS TU YA NA NIN

10 vib.

KE NAN EL LE RİN DEN HA BER Mİ AL DİN

11 vib.

MEV LA NIN AŞ KI NA GE LİN Mİ KAL DİN

12 vib.

BÜL BÜL SE HER LER DE BÜ TÜN AĞ LAR SIN

SERBEST

13 vib.

SU SA MI ŞAM A NAM A NAM VA YI A NAM VAY

14 vib.

A NAM A NAM BE Nİ BİL LAH SE VEN

15 vib.

A MA NA MAN NA

16 AM MA NAM MA NA MAN AM MA NAM

17 NA MAN A MA NA MA NA

18 NA MA NA MA NA MA

19 SÖY LER SİN SÖY LER SİN KEN Dİ Dİ LİN CE

20 U YA NIR SE HER DE VAK TİN GE Lİ CE

21 BÜL BÜL SE HER LER DE BÜ TÜN AĞ LAR SİN

22 ŞU GA RİP GÖN LÜ MÜ BÜ TÜN DAĞ LAR SİN

23 (SAZ-----)

NOT: Eser Zaralı Halil'in icrasına bağlı kalınarak aynı şekilde notaya alınmıştır. Kaynak kişi, iki kıta arasında bir uzun hava icra etmektedir. İcra edilen bu uzun havanın esere ait olduğunu düşünmemekteyiz.

Anadolu'daki türkü söyleme geleneği dahilinde icra edilen uzun havaların genelde kırık hava öncesinde bir intro mahiyetinde okunduğu bilinmektedir. Daha az yaygın olan uygulama ise bu eserdeki gibi iki kıta arasına uygun olabilecek herhangi bir uzun havanın okunması şeklindedir.

3.30. Gözün Kör Olsun Baba

Tablo 30: Gözün Kör Olsun Baba Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Gözün Kör Olsun Baba
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 75
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNE HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

GÖZÜN KÖR OLSUN BABA

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 20.03.2022

♩ = 75

(SAZ-----)

2

3

5

6

7

9

BİR GÜ ZE Lİ GÜL HA NİM

10 GÜ LÜ SAR DI Fİ GA NIM

11 BİR GÜ ZE Lİ GÜL HA NIM

12 GÜ LÜ SAR DI Fİ GA NIM

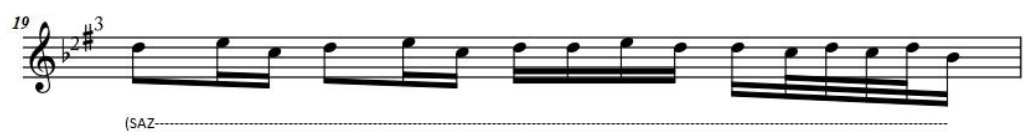
13 BA BA GÖ ZÜN KÖ ROL SUN

14 TUT MAZ OL DU HER YA NIM

15 Gİ DİN SÖY LEN BA BA MA

16 GİR MEZ OL SUN O DA MA

17 FE LİK GÖ ZÜN KÖ ROL SUN BEN DOY MA DİM DÜN YA MA

19
(SAZ-----)

20

21

22

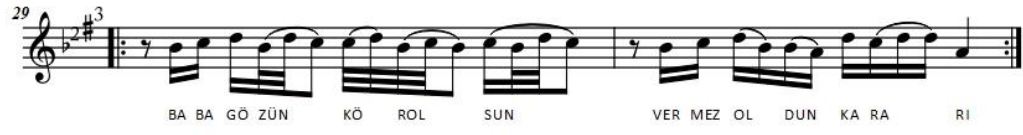
23

24

25

27
SA ÇI MI ZI TA RA RIM

28
VAR MI DA BE NİM ZA RA RİM

29
BA BA GÖ ZÜN KÖ ROL SUN VER MEZ OL DUN KA RA RI

31
Gİ DİN SÖY LEN BA BA MA

32
GİR MEZ OL SUN O DA MA

33
FE LEK GÖ ZÜN KÖ ROL SUN

34
BEN DOY MA DİM DÜN YA MA

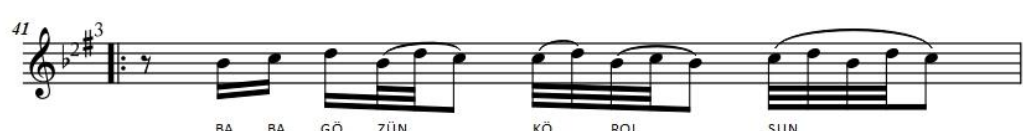
35
(SAZ-----

36
(SAZ-----

37

38) KÖ YÜN AL TIN DA DE RE

40 ÇA ĞİR DİM DOK TOR GE LE

41 BA BA GÖ ZÜN KÖ ROL SUN

42 NE O TU RUN MİN DE RE Gİ DİN SÖY LEN BA BA MA

44 ĞİR MEZ OL SUN O DA MA

45 FE LEK GÖ ZÜN KÖ ROL SUN

46 BEN DOY MA DİM DÜN YA MA

3.31. Gurbet Eli Dolaşma

Tablo 31: Gurbet Eli Dolaşma Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Gurbet Eli Dolaşma
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩= 250
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNE HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

GURBET ELİ DOLAŞMA

Yöresi : Sivas /Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 04.03.2022

♩ = 250

(SAZ-----)

4

7

10

12

15

17

NE ME LA ZİM ÇOK TAN GEL Dİ

BE NİM YA ZİM ÇOK TAN GEL Dİ BE NİM YA ZİM

ŞİM Dİ GEÇ TİM BİR DE Lİ SA ZİM

GUR BET E Lİ DO LA ŞI RİM

19 BEL Kİ YA RE U LA ŞI RİM (SAZ-----

22

25

28 -----) BE NİM GÜ NÜM BİR YER DOL DU

31 AÇ DI GON CA GÜL LER SOL DU

33 AÇ DI GON CA GÜL LER SOL DU GA RİP BÜL BÜL

36 Çİ LEM DOL DU GA RİP BÜL BÜL Çİ LEM DOL DU

39 GUR BET E Lİ DO LA ŞI RİM

41

BEN DE YA RE U LA ŞI RIM

3.32. Güzel Bulmazsa Eşini

Tablo 32: Güzel Bulmazsa Eşini Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Güzel Bulmazsa Eşini
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩= 250
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

GÜZEL BULMAZSA EŞİNİ

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler / Nermin Yapan
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 05.03.2022

♩ = 250

(SAZ-----)

4
.....) GÜ ZEL BUL MAZ SA E Şİ Nİ

7
GÜ ZEL BUL MAZ SA E Şİ Nİ DÖ KER GÖ ZÜ

10
NÜN YA Şİ Nİ Bİ RAK MAM DİL BER PE Şİ Nİ

13
GEL Gİ DE LİM EM MİM Kİ Zİ (SAZ-----)

16

18
.....)

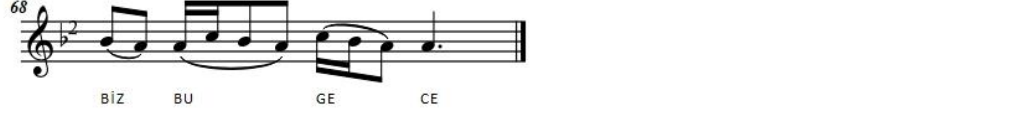

59 SAZ LAR ÇAL SIN

62 DÜ ĞÜN OL SUN BAĞ DE LER BO

64 ŞAL SIN DOL SUN YAR DIM CI MIZ

66 AL LAH OL SUN KA VU ŞA LIM

68 BİZ BU GE CE

3.33. Kaleden İniş M’olur

Tablo 33: Kaleden İniş M’olur Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Kaleden İniş M’olur
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM’DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩= 220
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

KALEDEN İNİŞ M'OLUR

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 06.01.2022

♩ = 220

(SAZ)

NA NAY NAY Kİ BAR NA NAY NAY

KA LE DEN İ NİŞ MO LUR NA NAY

NA NAY NAY ZA LIM NA NAY NAY

34 NÜŞ MO LUR YAR YA DA BAK MA Cİ YE

36 RİM YAK MA (SAZ-----

39

41) KA LE KA LE vib.

44 YE BA KAR NA NAY NA NAY NAY ZA LIM

46 NA NAY NAY Kİ BAR NA NAY NAY

48 KA LE DEN KAN LAR A KAR YAR İ

51 LE GEZ ME Cİ ĞE RİM EZ ME

53
(SAZ-----)

56
.....

58
.....) ET ME BU KÖ

60
TÜ LÜ ĞÜ A NAM

61
NA NAY NAY ZA LIM

62
NA NAY NAY Kİ BAR NA NAY NAY

63
Gİ NE YÜZ YÜ ZE BA KAR KA RA

67
KAŞ LE RİM BA ĞI DAŞ LE RİM

5

88

90

92

93

94

96

99

101

3.34. Kaşların İnce Mince

Tablo 34: Kaşların İnce Mince Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Kaşların İnce Mince
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 60
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNE HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

KAŞLARIN İNCE MİNCE

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 19.01.2022

♩ = 60

(SAZ-----)

1.
2.

3.

4.

KAŞ LA RIN İN CE MİN CE

5.

VAY LE LE VAY LE Ö LÜ RÜM GÖR ME YİN CE

1.
7.

YAR YAN GI NAM BEN VUR GU NAM

2.
8.

YAR YAN GI NAM BEN VUR GU NAM

9
BEN SEN DEN AY RI LA MAM

10
VAY LE LE VAY LE KA Bİ RE GİR ME YİN CE

11
YAR YAN GI NAM BEN VUR GU NAM

12
YAR YAN GI NAM BEN VUR GU NAM

13
(SAZ-----)

14
KAŞ LA RIN KAR ŞI KAR ŞI VAY LE LE VAY LE

15
KAŞ LA RIN KAR ŞI KAR ŞI VAY LE LE VAY LE

16
KAŞ LA RIN KAR ŞI KAR ŞI VAY LE LE VAY LE

17
KAŞ LA RIN KAR ŞI KAR ŞI VAY LE LE VAY LE

19

28 YAR YAN GI NAM BEN VUR GU NAM

29 (SAZ)

30 1. YAR YAN GI NAM BEN VUR GU NAM

31 2. YAR YAN GI NAM BEN VUR GU NAM

32 YAY LA YO LU BU MU DUR

33 VAY LE LE VAY LE TES TI DO LU SU MU DUR

35 YAR YAN GI NAM BEN VUR GU NAM

36 TES TI DO LU SU MU DUR

37 ³

YAR YAN GI NAM BEN VUR GUN

38 ³

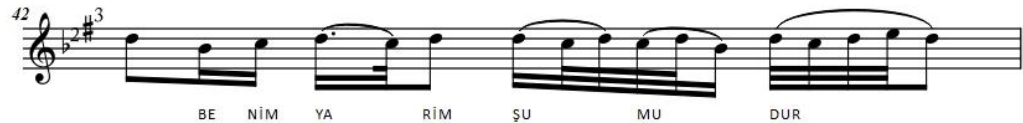
HEP GÜ ZEL LER AY RİL MIŞ

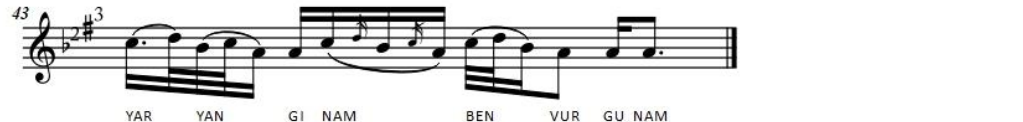
39 ³

VAY LE LE VAY LE BE NİM YA RİM ŞU MU DUR

41 ³

YAR YAN GI NAM BEN VUR GU NAM

42 ³

BE NİM YA RİM ŞU MU DUR

43 ³

YAR YAN GI NAM BEN VUR GU NAM

3.35. Koylasar Bağ Üzümlü

Tablo 35: Koylasar Bağ Üzümlü Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Koylasar Bağ Üzümlü
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Rast
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 100
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

KOYLASAR BAĞ ÜZÜMÜ

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zıralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 07.03.2022

♩ = 100

(SAZ-----)

3

5

7

8

10

12

KOY LA SAR BAĞ Ü ZÜ MÜ

GÖR ME DİM YAR YÜ ZÜ NÜ KOY LA SAR BAĞ Ü ZÜ MÜ

GÖR ME DİM YAR YÜ ZÜ NÜ Mİ SA Fİ REM Gİ DE MEM

14 KIR MAN BE NİM SÖ ZÜ MÜ Mİ SA Fİ REM Gİ DE MEM

16 KIR MAN BE NİM SÖ ZÜ MÜ HAY Dİ YAV RUM HOP LA GEL

18 DAĞ LA RI DO LAŞ TA GEL A NAN BA BAN VER MEZ SE LE

20 KA NAT LA NIP UÇ TA GEL HAY Dİ YAV RUM HOP LA GEL

22 DAĞ LA RI DO LAŞ TA GEL A NAN BA BAN VER MEZ SE LE

24 KA NAT LA NIP UÇ TA GEL (SAZ-----)

26

28

1.

30 2/4 3/4

2.

31 2/4 3/4

33 2/4 3/4

35 2/4 3/4

37 2/4 3/4

39 2/4 3/4

41 2/4 3/4

42 2/4 3/4

SERBEST

(SAZ-----glis-----)

A VUT MUŞ KÖP RÜ BA ŞI

GÜN LER SAR MIŞ DIR DA ŞI OR DA GÜ ZEL YOK AM MA LE

BUR DA Kİ DES TE BA ŞI HAY Dİ YAV RUM HOP LA GEL

DAĞ LA RI DO LAŞ TA GEL A NAN BA BAN VER MEZ SE LE

KA NAT LA NIP UÇ TA GEL A NAN BA BAN VER MEZ SE LE

RÜZ GAR O LUP UÇ TA GEL

43

44

45

46

47

48

49

3.36. Kiremit Bacaları

Tablo 36: Kiremit Bacaları Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Kiremit Bacaları
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Rast
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 210
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

KİREMİT BACALARI

Yöresi : Sivas/ Zaza
Kaynak Kişi : Zazalı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 22.01.2022

$\text{♩} = 210$

(SAZ)

6

11

17

21

26

30

BAH ÇA LAR DA ÇİFT HI YAR CA NIM BO YUN BO YU MA U YAR CA NIM BO YUN BO YU MA U YAR CA NIM İ KİMİZ BİR GÜVER CİN CA NIM ÖL DÜR ME

4

3.37. Mendilinle Kar Getir

Tablo 37: Mendilinle Kar Getir Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Mendilinle Kar Getir
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 250
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

MENDİLİNLE KAR GETİR

Yöres : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zoralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 12.03.2022

♩ = 250

(SAZ-----)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

MEN Dİ LİN LE KAR GE TİR

UY A NAM GÜ ZEL LER

AL DA Bİ RE NAR GE TİR

OY GÜ ZEL LER GÜ ZEL LER

UY A NAM GÜ ZEL LER

UY A NAM GÜ ZEL LER

GER DA NA GÜL Dİ ZER LER

UY A NAM GÜ ZEL LER

(SAZ-----)

1. 2.

16 ³ MEN Dİ LİM KU LA NI LİR UY A NAM GÜ ZEL LER

18 ³ MEN Dİ LİM KU LA NI LİR UY A NAM GÜ ZEL LER

20 ³ MEN Dİ LİM KU LA NI LİR UY A NAM GÜ ZEL LER

22 1. SEV Dİ ĞİM BU RA LI DIR UY A NAM GÜ ZEL LER

24 2. UY A NAM GÜ ZEL LER OY GÜ ZEL LER GÜ ZEL LER

26 UY A NAM GÜ ZEL LER OY GÜ ZEL LER GÜ ZEL LER

28 UY A NAM GÜ ZEL LER GER DA NA GÜL Dİ ZER LER

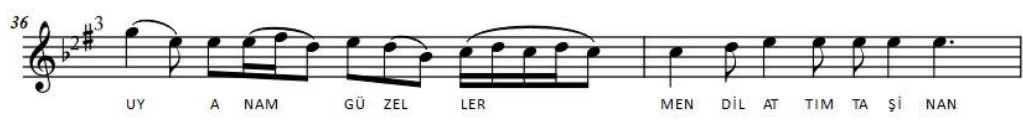
30 1. 2. UY A NAM GÜ ZEL LER UY A NAM GÜ ZEL LER

32 1.

(SAZ-----)

34 2.

-----) MEN DİL AT TIM TA Şİ NAN

36 UY A NAM GÜ ZEL LER MEN DİL AT TIM TA Şİ NAN

38 UY A NAM GÜ ZEL LER GÖ ZÜM DOL DU YA Şİ NAN

40 UY A NAM GÜ ZEL LER GÖ ZÜM DOL DU YA Şİ NAN

42 UY A NAM GÜ ZEL LER OY GÜ ZEL LER GÜ ZEL LER

44 UY A NAM GÜ ZEL LER OY GÜ ZEL LER GÜ ZEL LER

46 UY A NAM GÜ ZEL LER GER DA NA GÜL Dİ ZER LER

1. 2.

48 3
UY A NAM GÜ ZEL LER UY A NAM GÜ ZEL LER

50 3
(SAZ-----)

52 3

54 3

55 3

56 3

57 1. 3

59 2. 3

3.38. Pınarın Başında (Elde Çokmuş Güzel)

Tablo 38: Pınarın Başında (Elde Çokmuş Güzel) Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Pınarın Başında (Elde Çokmuş Güzel)
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hicaz
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 80
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNE HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

PINARIN BAŞINDA
(ELDE GÜZEL ÇOKMUŞ)

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 14.03.2022

♩ = 80

(SAZ.....)

3

5

7

PI NA RIN BA ŞIN DA ES ME SİN YEL LER

8

BU GÜN EF KÂR LI YİM TOP LAN

9

MA NEL LER İ MA NİM

10 OY EL LER

11 Lİ YAN DASIŃ SÜR ME Lİ GE LİN Lİ YAN DA İ MA NIM

13 Lİ YAN DA EL DE GÜ ZEL ÇOK MUŞ Bİ ZE

15 NE FAY DA İ MA NIM

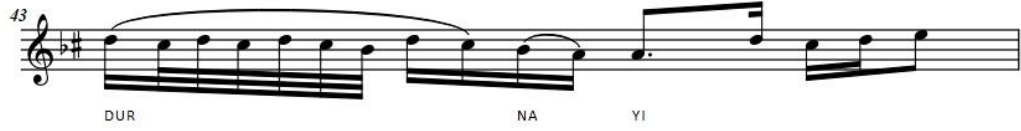
16 NE FAY DA

17 (SAZ-----)

19

21)

46 KUR BA NIM İ MA NIM

47 KUR BA NIM Lİ YAN DA SIN SÜR ME Lİ GE LİN

49 Lİ YAN DA İ MA NIM

50 Lİ YAN DA EL DE GÜ ZEL ÇOK MUŞ Bİ ZE

52 NE FAY DA İ MA NIM

53 NE FAY DA

54 (SAZ—)

56

3.39. Sabah Güneşi Doğdu

Tablo 39: Sabah Güneşi Doğdu Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Sabah Güneşi Doğdu
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩. = 95
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

SABAH GÜNEŞİ DOĞDU

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zoralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Deleme Tarihi : 13.01.2022

♩. = 95

(SAZ)

3

5

BİR Çİ NİK BUĞ DAY VER DİM EZ VA LI DA BAN CI YA

7

BİR Çİ NİK BUĞ DAY VER DİM EZ VA LI DA BAN CI YA

9

ÇOK MU YAT TIN UY KU YA ÇAL DIR DİN YA BAN CI YA

11

EL LE RE YAR EL LE RE BÜL BÜL KO NAR GÜL LE RE

13

EL LE RE YAR EL LE RE BÜL BÜL KO NAR GÜL LE RE

15

SEN VAR İ KEN KİM BA KAR YA BAN CI YA EL LE RE

17

(SAZ)

2

20

23

25

28

30

32

34

37

40

42

44

46

BÜ GÜN DAĞ LAR DU MAN LI EL LE RE YAR EL LE RE

48

BÜL BÜL KO NAR GÜL LE RE EL LE RE YAR EL LE RE

50

BÜL BÜL KO NAR GÜL LE RE SEN VAR İ KEN EL LE RE

52

KIY MET VE RİP KİM BA KAR

3.40. Söğüt Yapağı

Tablo 40: Söğüt Yapağı Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Söğüt Yapağı
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hüseyni
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩ = 220
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNER HİKAYESİ	Zaralı Halil Söyler' in akrabası olan Azime üvey anne eline düşer. Azime'nin iki gözü iki çeşmedir. Analığı ona olmadık kötülükler yapar. Azime ise öz annesi Kafiye Hanımla geçirdiği mutlu yıllarla kendisini avutur. Azime'nin durumuna kederlenen Halil Söyler bu türküyle hislerini dile getirir (Acar, 2018; 34-37).

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

SÖĞÜT YAPRAĞI

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 12.03.2022

♩ = 220

(SAZ—

3

5

7

1.

2.

9

11

13

) SÖ ĞÜT YAP RA Ğİ YE ŞİL A NAM

16 DÖ ŞÜR KA Fİ YEM DÜ ŞÜR SÖ ĞÜT YAP RA

19 Ğİ YE ŞİL A NAM DÜ ŞÜR KA Fİ

21 YEM DÖ ŞÜR CAN DAR MA LAR

23 GE Lİ YOR ŞE KER Lİ KAH VE Pİ ŞİR

26 CAN DAR MA LAR GE Lİ YOR ŞE KER Lİ KAH

29 VE Pİ ŞİR (SAZ-----)

31

33

35

1. 2.

37

39

41

SÖ ĞÜT YAP RA

44

ĞI YER DE A NAM BEN UĞ RA DIM

46

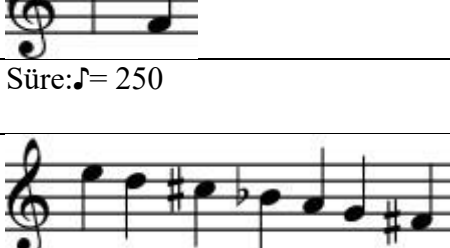
BİR DER DE ÖL DÜ ĞÜ MÜ

48

KA YIR MAM SUL TA NIM KA LİR EV DE

3.41. Yağmur Yağar Bulut Döner Göllere

Tablo 41: Yağmur Yağar Bulut Döner Göllere Eser Bilgisi

TÜRKÜ HAKKINDA BİLGİLER	
TÜRKÜNÜN ADI	Yağmur Yağar Bulut Döner Göllere
TÜRKÜNÜN FORMU	Kırık Hava
TÜRKÜNÜN TSM'DE BENZERLİK GÖSTERDİĞİ MAKAM	Hicaz
TÜRKÜNÜN İCRA EDİLDİĞİ ORTAM	
TÜRKÜNÜN USULÜ	
TÜRKÜNÜN KARAR SESİ	
TÜRKÜNÜN GÜÇLÜ SESİ	
TÜRKÜNÜN SES GENİŞLİĞİ	
TÜRKÜNÜN METRONOMU	Süre: ♩= 250
TÜRKÜNÜN DİZİSİ	
TÜRKÜNÜN YÖREDE BİLİNE HİKAYESİ	

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

YAĞMUR YAĞAR BULUT DÖNER

Yöresi : Sivas / Zara
Kaynak Kişi : Zaralı Halil Söyler
Notaya Alan : Muhammed Göksu
Derleyen : Sanal Ortamdaki Ses Kaydı
Derleme Tarihi : 29.03.2022

♩ = 250

(SAZ.....)

3

5

7

9

12

15

YAĞ MUR YA ĞAR BU LUT DÖ NER GÖL LE RE

HA VAR Dİ LEY CA NİM Dİ LEY Kİ BAR Dİ LEY

Dİ LEY Dİ LEY HEY VA HE

2

SONUÇ

Bu çalışmada Zaralı Halil Söyler' in icra etmiş olduğu 41 adet türkünün ses kaydına ulaşılarak notaya aktarılmıştır. Notaya alınan türküler müzikal açıdan tür, makamsal benzerlik, güçlü sesleri, metronom, usul, karar sesi ve ses genişliği özellikleri değerlendirmeye alınarak incelemeleri yapılmıştır. Yapılan incelemelerde her ne kadar Zaralı Halil Söyler dikkate alınarak yapılmış olsa da bu sayede yöre müziğine katkıları da ortaya çıkarılmıştır. Bu doğrultudan hareketle aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

İncelenen 41 adet eserin, 21 adedi kırık hava türündedir. Kırık hava eserlerin tüm eserlere oranı %51,21'dir. İncelenen 41 adet eserin, 15 adedi uzun hava türündedir. Uzun hava eserlerin tüm eserlere oranı %36,58'dir. İncelenen 41 adet eserin, 5 adedi karma hava türündedir. Karma hava eserlerin tüm eserlere oranı %12,19'dur.

İncelenen 41 adet eserin, 31 adedi hüseyini makamına benzerlik göstermektedir. Hüseyini makamına benzerlik gösteren eserlerin tüm eserlere oranı %75,60'dır. İncelenen 41 adet eserin, 5 adedi hicaz makamına benzerlik göstermektedir. Hicaz makamına benzerlik gösteren eserlerin tüm eserlere oranı %12,19'dur. İncelenen 41 adet eserin, 3 adedi rast makamına benzerlik göstermektedir. Rast makamına benzerlik gösteren eserlerin tüm eserlere oranı %7,31'dir. İncelenen 41 adet eserin, 2 adedi segâh makamına benzerlik göstermektedir. Segâh makamına benzerlik gösteren eserlerin tüm eserlere oranı %4,8'dir.

İncelenen 41 adet eserin, 27 adedinde 5. derece güçlü kullanılmıştır. 5. derece güçlü kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %65,85'tir. İncelenen 41 adet eserin, 9 adedinde 4. derece güçlü kullanılmıştır. 4. derece güçlü kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %21,95'tir. İncelenen 41 adet eserin, 5 adedinde 3. derece güçlü kullanılmıştır. 3. derece güçlü kullanan eserlerin tüm eserlere oranı %12,19'dur.

İncelenen 41 adet türkünden 15 tanesi uzun hava olup usul yönünden incelemeye tabi tutulmamıştır.

Usul yönünden incelenen 26 adet eserden 5 adedi karma havadır. Karma havalardan 2 adet eser 4/4 usulünde olup tek usul kullanılmıştır. 3 adet eserde ise birden fazla usul kullanılmıştır. Bunlar; 1 adet eserde 10/8, 12/8, 18/8, 20/8, 23/8 usul kullanılmıştır. 1 adet eserde 10/8, 12/8, 18/8 usul kullanılmıştır. 1 adet eserde 3/4, 4/4 usul kullanılmıştır.

Usul yönünden incelenen 26 eserden 21 adeti kırık hava olup 17'sinde tek usul kullanılmıştır. Tek usul kullanan 17 türküden 9 tanesi 4/4 usuldedir. 4/4 usul kullanan eserlerin oranı %52, 94'tür. Tek usul kullanan 5 türküde 10/8 usul kullanılmıştır. 10/8 usul kullanan eserlerin oranı %29, 41' dir. Tek usul kullanan 2 türküde 12/8 usul kullanılmıştır. 12/8 usul kullanan eserlerin oranı %11,76' dır. Tek usul kullanan 1 türküde 7/8 usul kullanılmıştır. 7/8 usul kullanan eserlerin oranı %5,88'dir.

İncelenen 21 adet kırık havadan 4 adet eserde birden fazla usul kullanılmıştır. 1 adet eserde 10/8, 15/8 usul kullanılmıştır. 1 adet eserde 5/8, 10/8 usul kullanılmıştır. 1 adet eserde 4/4, 2/4 usul kullanılmıştır. 1 adet eserde 4/4, 6/4 usul kullanılmıştır.

İncelenen 41 adet türküden 15 tane uzun hava ve 2 tane karma hava metronom açısından değerlendirmeye alınmamıştır. Metronom yönünden İncelenen 24 adet eserden, 11'inde Prestosimo (193...)' ya yer verilmiştir. Bu da incelenen eserlerin %54,83' üne denk gelmektedir. İncelenen 24 adet eserden, 5' inde Adagio (60-70)' ya yer verilmiştir. Bu da incelenen eserlerin %20,83' üne denk gelmektedir. İncelenen 24 adet eserden, 4' ünde Andante (77-108)' ye yer verilmiştir. Bu da incelenen eserlerin %16,66' sına denk gelmektedir. İncelenen 24 adet eserden, 4' ünde Lento (40-60)' ya yer verilmiştir. Bu da incelenen eserlerin %16,66' sına denk gelmektedir.

İncelenen 41 adet eserin, 13 tanesi 7 ses sahasını kullanmıştır. Bu da incelenen eserlerin %31,70'ine denk gelmektedir. İncelenen 41 adet eserin, 7 tanesi 8 ses sahasını kullanmıştır. Bu da incelenen eserlerin %17,07'sine denk gelmektedir. İncelenen 41 adet eserin, 7 tanesi 6 ses sahasını kullanmıştır. Bu da incelenen eserlerin %17,07'sine denk gelmektedir. İncelenen 41 adet eserin, 4 tanesi 9 ses sahasını kullanmıştır. Bu da incelenen eserlerin %9,75'ine denk gelmektedir. İncelenen 41 adet eserin, 3 tanesi 10 ses sahasını kullanmıştır. Bu da incelenen eserlerin %7,31'ine denk gelmektedir. İncelenen 41 adet eserin, 3 tanesi 11 ses sahasını kullanmıştır. Bu da incelenen eserlerin %7,31'ine denk gelmektedir. İncelenen 41 adet eserin, 2 tanesi 12 ses sahasını kullanmıştır. Bu da incelenen eserlerin %4,87' sine denk gelmektedir. İncelenen 41 adet eserin, 2 tanesi 5 ses sahasını kullanmıştır. Bu da incelenen eserlerin %4,87' sine denk gelmektedir.

İncelenen 41 adet eserin, 36 tanesi La perdesinde karar kılmıştır. Bu da incelenen eserlerin %87,80'ine denk gelmektedir. İncelenen 41 adet eserin, 3 tanesi Do perdesinde karar kılmıştır. Bu da incelenen eserlerin %7,31''ine denk gelmektedir. İncelenen 41 adet

eserin, 2 tanesi Si perdesinde karar kılmıştır. Bu da incelenen eserlerin %4,87'sine denk gelmektedir.

Yapılan çalışmada elde ettiğimiz sonuçlar üzerinden önerilerimiz şunlardır

- Zaralı Halil Söyler gerek bölgenin gerekse halk müziği alanında önemli mahalli sanatçılardandır. Araştırmamızda ulaşabildiğimiz bilgiler ışığında daha fazla eserinin olduğu kanaatindeyiz. Mahalli sanatçıyla ilgili yeterli düzeyde çalışma ve yazılı kaynak elde edilememiştir. Bu eksiklerin gerek sanatsal açıdan gerekse edebi açıdan giderilmesi gerekmektedir.
- Arşivlere inilerek Zaralı Halil Söyler ile ilgili daha fazla ses kaydı, belge ve bilgi toplanabilir.
- Zaralı Halil Söyler' in sadece Zara'da yaşayan çocukları ve torunlarıyla iletişim kurabildik. Yurt dışında yaşayan Çocukları ve torunlarıyla iletişim kurulup daha fazla bilgi ve belge toplanabilir.
- Sivas yetiştirme yurdunda kaldığı dönemlerin bilgi ve belgeleri duruyorsa araştırılıp Zaralı Halil Söyler ile ilgili detaylı bilgi elde edilebilir.
- Kişisel görüşmeler yapılarak çalışma daha fazla detaylandırılabilir.
- TRT arşivinde varsa ele alamadığımız başka kayıt ve belgelerle çalışma detaylandırılabilir.
- Zaralı Halil Söyler' in iletişime geçtiği kişilerle iletişime geçilip hakkındaki bilgiler detaylandırılabilir.
- Yaptığımız çalışma ilk olması sebebiyle yeterli düzeyde inceleme yapılamadı. Tavır açısından inceleme yapılarak çalışma detaylandırılabilir.
- Valilik, Kaymakamlık, Belediye ve Üniversitelerden gerekli destekler sağlanarak çalışmalar detaylandırılabilir.
- Kültür Bakanlığı tarafından araştırma enstitüleri kurulmalı ve bu enstitülerde kaybolmaya yüz tutmuş mahalli sanatçıların yaşantıları ve eserleri yazılı dile aktararak topluma kazandırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Acar, İ. H. (1990). “Zara Folkloru”, Sivas: Özemek Matbaa, 2. Baskı
- Acar, İ. H. (2013). “Her Yönüyle Zara”, Zara Vilayet Yayınevi, Sivas.
- Acar, İ. H. (2018). “Zaralı Halil Söyler”, Sivas: Sivas Belediyesi Yayınları.
- Boylu, E. (2014). “Dil-Kültür İlişkisi ve İran’ da Türkçe Öğretimine Etkisi”, KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 16 (Özel Sayı II): 19-28.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2018). Bilimsel araştırma yöntemleri.
- Cumet, V. (1982). “La Turquie d’Asie”, Paris.
- Çelik, A. (2022). “Âşıklık Geleneği Ve Günay Yıldız’ın İcrasında Âşık Havaları”, Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları.
- Eken, G. (2003). “XIX. Yüzyılda Zara Üzerine Bazı Bilgiler”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(2), 99-111.
- Erdener, Y. (2002). “Kültür ve Müzik”, İstanbul, Türkülerimiz Dergisi.
- Ergin, M. (1982). “Türk Dilbilgisi”, İstanbul: Boğaziçi Yayınları.
- Fırat, M. Ş. (1970). “Doğu İlleri ve Varto Tarihi”, Ankara, Kardeş Matbaa.
- Gordon Marshall, Sosyoloji Sözlüğü, (1999). “Çev. Osman Akınhay, Derya Kömürcü” Ankara, Bilim ve Sanat Yayınları.
- Göçer, A. (2013). “Türkçe Öğretmeni Adaylarının Dil Kültür İlişkisi Görüşleri: Fenomenolojik Bir Araştırma”, Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt-Sayı:15-2
- Güven, Ö. (2014). “Sivas İli Zara İlçesi Ağzı”, İstanbul Üniversitesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- İmga, H. “Zara Bülteni”, Sayı. 11.
- Karasar, N. (2005). “Bilimsel Araştırma Yöntemi”, Nobel Yayın Dağıtım.
- Kavak, K.Ş. (ed.), Sivas Atlası (Sivas: Bilnet Mat. ve Yay. A.Ş, 2020), No:1, s.30-31
- Kaya, R. (1987). “Zara Halk Eğitim Merkezi Bülteni”, Sivas: Özemek Matbaası.
- Kaya, D. (2001). “Türkülerin Derlenmesinde, Kayda Geçirilmesinde ve İcra Edilmelerinde Yapılan Yanlışlıklar.” Kayseri ve Yöresi Kültür, Sanat ve Edebiyat Bilgi Şöleni, Kayseri, s. 411-432.

- Mahiroğulları, A. (2013). “Dünden Bugüne Zara”, Sivas.
- Melanlıoğlu, D. (2008). “Kültür Aktarımı Açısından Türkçe Öğretim Programları”, Eğitim ve Bilim, Cilt 33, sayı 150.
- Oğuz, E. S. (2011). “Toplum Bilimlerinde Kültür Kavramı”, Edebiyat Fakültesi Dergisi, cilt 28, sayı 2.
- Özdemir, İ. Soylu, H. (2021). “Zara’nın Kuruluşu, Gelişmesi ve Fonksiyonları”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 25 (3), 1305-1335.
- Sivas Atlası (2020). Kavak, K.Ş. (Editör), SVS Yayınları, No:1
- Sivas Valiliği (1973). “İl Yıllığı”, Sivas.
- Sümbüloğlu, V. (2001). “Zara Kültür Dergisi”, İstanbul: Zara Kültür Araştırma Grubu Yayınları.
- Turan, O. (1979). “Selçuklular Zamanında Türkiye”, İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Wells, C. (1984). “İnsan ve Dünyası”, Remzi Kitabevi, İstanbul.

Kişisel Görüşmeler

- Acar, İsmail, Hakkı, 12.11.2021. Sivas
- Karakuş, Cazip, 11.11.2021. Sivas
- Dönmez, Birsen, 11.11.2021. Sivas
- Dönmez, Hakan, 11.11.2021. Sivas
- Demir, Sertan, 20.10.2022. Sakarya

İnternet Kaynakları

- <https://www.zara.bel.tr/zara-ilcesi-tarihi> Erişim Tarihi ve Saati: 15/08/2022, 17:20
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Halil_Söyler Erişim Tarihi ve Saati: 25/08/2022, 22:40
- <http://www.asikveysel.com/ozanlarimiz/zarali-halil-kimdir.htm> Erişim Tarihi ve Saati: 25/08/2022, 20:10
- <https://www.repertukul.com/Biyografiler--ZARALI-HALIL-SOYLER-2980> Erişim Tarihi ve Saati: 25/08/2022, 19:35
- www.sehrisivas.com Erişim Tarihi ve Saati: 25.08.2022, 22:00
- TDK, <https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi: 15/10/2022, 20:00

Artun Erman, <https://turkoloji.cu.edu.tr/HALKBILIM/49.php>, Erişim Tarihi ve Saati:
15/10/2022, 20:40

EK

Ek 1: Zarahı Halil Söyler’ in Kalan Müzik Albümü Kapak Fotoğrafı

Ek 2: Zara Öğretmen Evi, Cazip Karakuş İle Kişisel Görüşme

Ek 3: İsmail Hakkı Acar İle Kişisel Görüşme

Ek 4: Zarahı Halil Söyler’ in Kızı Gülsen Sönmez Ve Torunları İle Kişisel Görüşme

Ek 5: Zarahı Halil Söyler' in Kızı ve Torunları

Ek 6: Zaralı Halil Söyler' in Kabristanı

Ek 7: Zaralı Halil Söyler' in Kabristanı Ziyareti

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Muhammed GÖKSU	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Sakarya Üniversitesi
Fakülte	Devlet Konservatuvarı
Bölümü	Türk Müziği
Makale ve Bildiriler	
1. Göksu, M. (2022). “Erzurum Yöresi Mahalli Sanatçılarının Müzikal İcra Yöntemleri ve Eğitimlerinin Farklı Açılardan İncelenmesi”, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 125, 265-276.	